

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrť strani Din 500.—, 1/4 strani
Din 250.—, 1/8 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Končna likvidacija kmečkih dolgov.

Na seji ministrskega sveta v petek 25. septembra je bilo sprejeto končno besedilo uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov. Glavne točke te uredbe, ki se nanaša na vse dolgove, nastale pred 20. aprilom l. 1932, bomo podali v naslednjem.

Kdo je kmet, kaj so kmečki dolгови?

Za kmeta se po tej uredbi smatra tisti človek, ki mu je poljedelstvo glavni poklic, ki obdeluje zemljo sam ali s člani svoje družine, čigar obdavčeni dohodki izvirajo pretežno iz poljedelstva in čigar posest ne presega površine 50 hektarjev obdelane zemlje (pri rodbinskih zadrugah 100 ha obdelane zemlje). V maksimum obdelane zemlje se vračuna osebno imetje kmeta in imetje njegove žene in otrok, ako živijo z njim v hišni skupnosti. Na zahtevo upnikov ali drugih zainteresiranih oseb je dolžnik dolžan dobiti izkazilo o tem, da je kmet; to izkazilo izdajajo občinska oblastva v roku 14 dni. — Za kmečke dolgove se smatrajo vse obveznosti v denarju zasebno-pravnega značaja ne glede na to, iz katerih osnov izvirajo in ali jih kmet dolguje kot glavni dolžnik ali pa kot porok. Za kmečke dolgove se ne smatrajo dolгови, v kolikor skupno ne dosegajo 250 Din, ali pa prese-gajo 500.000 Din. Med kmečke dolgove ne spadajo javne dajatve (davki), z zakonom odmerjene pristojbine, blagovni dolгови do 500 Din, nastali po 20. oktobru 1931, v kolikor niso spremenjeni v menične terjatve, dolгови, v kolikor so pokriti z ročno zastavo, dajatve na račun plač, terjatve obrtnikov, obveznosti iz podedovanja, terjatve Narodne banke, Drž. hipotekarne banke in Privilegirane agrarne banke. Višina kmečkega dolga se določi tako, da se obračunava neplačane po-gojene obresti, vendar ne nad 12% na leto do 20. aprila 1932 in se prištejejo glav-nici.

Odplačilni načrt.

Ta načrt določa, da se glavnica 100 Din na dan 15. novembra 1936 plača 12 let po 3% obresti na leto od 15. novembra 1936, in sicer po tem-le amortizacijskem načrtu:

	Plač. rok obresti	odplačilo	ost. dolga
	1936	3.—	0.—
1.	1937	2.79	7.01
2.	1938	2.58	7.22
3.	1939	2.35	7.45
4.	1940	2.12	7.63
5.	1941	1.88	7.92

	Plač. rok obresti	odplačilo	ost. dolga
6.	1942	1.64	8.16
7.	1943	1.38	8.42
8.	1944	1.12	8.68
9.	1945	0.86	8.94
10.	1946	0.58	9.22
11.	1947	0.30	9.50
12.	1948	0.—	9.80

Privilegirana agrarna banka.

Izvršitev likvidacije kmečkih dolgov prevzame Privilegirana agrarna banka (PAB). Denarni zavodi, kreditne zadruge vseh oblik in druge zadruge, ki po svojih pravilih smejo dajati denarne kredite kmetom - zadružnikom, izvzemši nabavljalne in konzumne zadruge, bodo odpisali vsakemu svojemu kmečkemu dolžniku 25% in sicer v breme svojih rezerv in v breme do 50% vrednosti vplačane glavnice. PAB bo odobrila na tekoči račun gornjim ustanovam 50% terjatev, za preostanek v višini 25% bo država tem ustanovam dala obveznice, ki jih bo na njen račun izdala PAB. Te obveznice se bodo obrestovale po 3% na leto in bodo imele amortizacijski rok 20 let v enakih letnih obrokih. Podrobnosti o tem bo določil finančni minister s posebnim pravilnikom. Počenši s prihodnjim proračunskim letom bo finančni minister osigural potrebne zneske za obrestno in amortizacijsko službo pri teh obveznicah.

Na tekočem računu pri PAB priznane terjatve se bodo zavodom izplačale v roku 14 let z letno obrestno mero 3% v enakih letnih obrokih, počenši z 31. decembrom 1937. V to svrhu se ustanovi pri PAB poseben fond.

Pooblašča se PAB, da gori navedenim zavodom na podlagi njihovih terjatev na tekoče račune in po njihovi zahtevi izdane bone do višine teh njihovih terjatev, ki se bodo mogli lombardirati.

Izdane obveznice države se bodo porabile za plačilo davčnih zaostankov do vstetega leta 1932. Za zavarovanje vseh dolgov, prevzetih na račun države, si PAB pridobi generalno hipoteko na vse nepremičnine kmečkih obvezancev.

Dolgovi nad 25.000 Din.

Če celotni kmetov dolg zavodom presega 25.000 Din, se more z ozirom na imovinsko stanje posameznika znižati za 30%. Dolžniki, katerih skupni dolg znaša več ko 25.000 Din in več nego 50% vrednosti njihovega imetja, lahko zahtevajo znižanje dolga do 50%. Vrednost zemljišča se

določi na osnovi katastralnega čistega dohodka.

Sklep o znižanju takih dolgov bodo izdala sreska sodišča v kraju, kjer dolžnik stanuje. Prošnje je vlagati v roku dveh mesecev. Priložiti je izkazilo občine, seznam upnikov z višino in pravno osnovo dolga, seznam in označbo vrednosti nepremičnin in premičnin ter vseh dohodkov, dalje izkazilo občinske uprave o številu hišnih članov in o številu in vrednosti živine in drobnice.

Tako znižan dolg bodo dolžniki plačevali PAB po 4½% obresti 12 let, počenši s 1. novembrom 1936 v enakih letnih obrokih.

Letni odplačilni obrok bo polagal dolžnik na račun PAB preko pristojnih davčnih ustanov.

Olajšave zadrugam.

Člen 32 se bavi z olajšavami, ki jih PAB daje zadrugam in drugim svojim dolžnikom, ki bi se nanje sicer nanašale določbe te uredbe. Tako bo PAB znižala za 25% dolgove na obveznice svojih dolžnikov zadružnikov, oziroma kmečkih zadrug za poljedelski kredit.

Ta dolg bodo morali navedeni dolžniki izplačati v 12 letih po 4½% obresti. Dolžniku dolgoročnih hipotekarnih posojil more PAB znižati dolg največ za 25%. Tak dolg imajo dolžniki vrniti v 15 letih po 5% obresti.

Če dolžnik dospelega obroka ne plača v pravem času, bo davčna uprava v dveh mesecih eksekutivno izterjala zaostanek iz dolžnikovega imetja.

Kmečki dolгови pri Državni hipotekarni banki, dolгови na blagu, zasebnikom.

Vsem hipotekarnim dolgoročnim posojilom pri Državni hipotekarni banki, dovoljenim kmetom, ki so se kot taki zadolžili v času po končani vojni do 20. aprila 1932, se zniža obrestna mera na 4½%, računajoč od prve plačane anuitete, ki dospe po uveljavitvi te uredbe. Razen tega se jim podaljša rok izplačila posojila na 32 let, računajoč od dneva prvotne zadolžitve.

Dolgovi, nastali pred 20. oktobrom 1931 iz nakupa blaga na up, ali obrti, se plačajo brez znižanja v roku 12 let v enakih letnih obrokih, počenši s 1. novembrom 1936. Na te dolgove ne tečejo obresti.

Dolgove iz drugih prvanih odnošajev, ko se njihova višina določi na način, ki ga odreja 1. odstavek člena 4 uredbe, se znižajo za 50%. Tako znižani dolg bodo dolžniki plačali po odplačilnem načrtu v 12 letih s 3% obresti v enakih letnih obrokih vsako leto najkasneje do 15. novembra. Prva anuiteta zapade 15. novembra 1936.

Dolžniki kmeti iz tega člena niso deležni te ugodnosti zaščite, če so v boljšem položaju, kakor njihovi upniki.

Dolžnik, ki dokaže, da ne more plačati niti 50% svojega dolga privatniku, ali ki dokaže, da je pred 20. aprilom 1932 za ta dolg plačeval odušne obresti, sme v roku leta dni po uveljavitvi te uredbe zahtevati od pristojnega sreskega sodišča, da se mu zniža dolg tudi na manj ko 50%.

Če dolžnik ne plača dospelega obroka.

Če dolžnik ne plača svojega dospelega obroka po uredbi, izvzemši primere elementarnih nesreč, zaradi katerih je dobil odlog plačila davkov, dobi upnik pravico, kakoj zahtevati plačilo vsega ostanka dolga po redni sodni poti, v kolikor je dolg manjšan po določbah uredbe, ima pa dolžnik pravico plačati ostanek zmanjšane obroke.

Določbe uredbe se ne morejo izpremeniti v dolžnikovo škodo. Če so med dolžnikom in upnikom dogovorjeni roki, obresti in drugo za dolžnika ugodnejši od pogojev, ki jih določa ta uredba, ostanejo v veljavi dogovorjeni pogoji. Dolžnik more pred rokom položiti enega ali več obrokov, ali izplačati ves dolg.

Dolgovi, ki vsega skup niso večji, ali ki po izvršitvi znižanja ne bodo višji od 500 din, se imajo plačati v dveh enakih letnih obrokih.

Predvidene so posebne kazni za dolžni-

ke, ki bi hoteli odtujiti ali obremeniti svoje imetje, da oškodujejo svoje upnike. Takšni upniki poleg tega izgube tudi vse olajšave.

Vsi posli, sodni opravki in vsi dokumenti in listine po tej uredbi so oproščeni pristojbin, izvzemši pristojbino na pritožbe pri okrožnem sodišču.

Interesi denarnih zavodov in varčevalcev.

V svojem govoru, ki ga je imel 25. septembra ministrski predsednik dr. Stojadinović novinarjem, je tudi izjavil, da s to uredbi ne bodo oškodovani interesi denarnih zavodov in varčevalcev, marveč ostanejo v celoti zavarovani. Saj ureditev kmečkih dolgov pri denarnih ustanovah na način, ki ga določa uredba, spravlja denarne ustanove glede terjatev proti kmetovalcem v boljši položaj. Namesto teh svojih terjatev dobe novega dolžnika, ki jim ne da samo jamstva, da bodo prišle do svojih novih terjatev v celoti ne glede na čas, temveč dobe denarne ustanove s pomočjo novega dolžnika in z v uredbi predvidenimi kreditnimi operacijami nova denarna sredstva, s katerimi bodo lahko obnovile svoje poslovanje, vlagatelji pa bodo s svoje strani prišli do vseh svojih terjatev iz starih vlog in sicer v krajšem času, kakor pa bi bilo, če vprašanje kmečkih dolgov ne bi bilo dokončno urejeno.

Stariši, ki dajete denar za šolske potrebščine, opozorite svoje otroke, da kupujejo v Tiskarni sv. Cirila!

re-li iz teh nečuvjenih zlodejstev požiganja in ubijanja vzrasti boljši kruh za ljudi?! Na dnu dogodkov in razmer sedanjega časa tiči vprašanje: Kako urediti svet, ali skladno z Bogom in njegovo resnico, ali pa proti Bogu.

Čudna nepolitičnost. »Kmetijski list« ne preneha zatrjevati nepolitičnost in popolno neodvisnost kmetijske mladinske organizacije od vsake politike, odnosno od vsake stranke. Kako povse nepolitična pa je ta organizacija svobodomiselnih kmetijcev, se je najboljšje videlo v dobi JNS diktature. Ko so bili v Sloveniji na krmilu gosposki in kmetijski Jenesarji, so razpustili Prosvetno zvezo v Mariboru in Ljubljani, svobodomiselni kmetijski organizaciji pa so naklonili vso podporo, ki je bila mogoča. Tehten dokaz za nepolitičnost. Drugi dokaz, da se omejimo samo na nekaj dejstev, je ta: na prireditvah svobodomiselnih kmetijskih mladinskih društev govori prav često narodni poslanec Milan Mravlje. Ta gospod je kajpada skozinsko nepolitičen človek, ki mu je politika zadnja briga, pač pa je poln spoštovanja in ljubezni do katoliških duhovnikov.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Znižanje vrednosti francoskega franka in denarja v državah z zlato valuto. Francoska vlada je sklenila, znižati vrednost franka za 25—34%. Isto kot Francija bosta storili Švica ter Nizozemska, ki bosta znižali svojo valuto za 30%. Sedaj je še vprašanje, kaj bo z izredno visoko nemško marko in s poljskim zlotom. Mednarodno valutno znižanje bo prineslo naši državi dve in pol milijardi dinarjev dobička.

Popolna zmeša v Zvezi narodov. V Ženevi zboruje 17. zasedanje sveta Zveze narodov. Zadnjič smo že poročali, da so bile prvotno velesile za to, da se sploh ne obravnava abesinsko vprašanje, ker Abesinije več ni in tudi abesinski neguš ne more nastopati za svoje pravice kot samostojen vladar. Vse je bilo prepričano, da je abesinska zadeva pokopana enkrat za vselej, saj zastopniki Abesinije prvotno niti stanovanja niso dobili v nobenem ženevskem hotelu. Naenkrat se je pripeljal iz Londona v Ženevo v letalu sam abesinski cesar. Radi prihoda neguša in abesinskih zastopnikov v Ženevo je ostala doma Italija. Pri Društvu narodov včlanjene male države in ruski zastopnik Litvinov so pripomogli do popolnega nesoglasja v verifikacijskem odboru, ki bi naj 23. septembra odločil, ali se naj razprava o Abesiniji sploh pokoplje. Ker v tem odboru ni bilo edinosti, odbor ni mogel sprejeti enotnega besedila v abesinskem vprašanju. Postopek pri Društvu narodov pa pravi, da se v slučaju neednega sklepa v verifikacijskem odboru, ali pa v slučaju dvoma smatra odposlanstvo (v tem slučaju abesinsko) kot polnopravno in da tako lahko zastopa svojo državo pri Zvezi narodov. Abesinski zastopniki še ostanejo naprej v Zvezi narodov in sicer kot polnopravni odposlanci negu-

V NAŠI DRŽAVI.

Lep napredek Jugoslavije v Ženevi. — Dne 24. septembra zvečer je imela skupščina Zveze narodov sejo, da izpopolni predsedstvo z volitvami šestih podpredsednikov, ki so okenem predsedniki posameznih odborov. Pri glasovanju je odlašalo 52 držav svoj glas. En glas je bil razveljavljen. Francija je dobila 49, Anglija 47, Jugoslavija 44, Kanada 39, Rusija 35, Italija 32 glasov. (Italija se tokrat sej ne udeležuje.) Jugoslavija je dosegla velik uspeh, ker je po številu glasov na tretjem mestu za Francijo in Anglijo.

Trgovinska pogodba med našo državo in Italijo sklenjena. Trgovinska pogodba z Italijo so pričela v Rimu 9. septembra in so trajala 14 dni. Nova trgovinska pogodba je bila podpisana 26. septembra. Prvotno so zastopniki obeh držav hoteli skleniti le tromesečni začasni dogovor, ki se je pa raztegnil na dobo šestih mesecev in se lahko tiho podaljša do sklenitve končnoveljavne pogodbe. Pogodba določa kontingente za našo živino in mesne izdelke, za les in za razno drugo blago. Strokovnjaki trdijo, da je pogodba zelo ugodna za nadaljni razvoj trgovanja med nami in Italijani.

Trgovinska pogodba med našo državo in Madžarsko, za katero so pričela poga-

janja 21. t. m., je bila 27. t. m. ugodno zaključena. Vsebina pogodbe obsega način izmenjave blaga med obema državama za prihodnje leto.

Uredba o likvidaciji kmečkih dolgov veljavna. »Službene novine« v Belgradu so 26. septembra objavile uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov, ki jo naš list prinaša na uvodnem listu. S tem dnem je uredba stopila v veljavo.

Veličasten shod JRZ se je vršil zadnje nedeljo v Belgradu. 40.000 Belgrajčanov je manifestiralo za vlado in za politiko dr. Milana Stojadinovića, ki je bil na shodu glavni govornik.

JRZ je sijajno zmagala pri občinskih volitvah v moravski banovini. Volitve so se vršile v redu in miru.

»Kmetijski list« modruje kot kak modrijan iz jutrovske dežele. Rad se razgostobesedi ter priporoča svoje leke zoper bolezní sedanjega časa. Njegovi leki pa so ničvredni, in to že iz enostavnega razloga, ker je njegova diagnoza bolezní popolnoma kriva. V zadnji številki (23. septembra) razklada svojo modrost o sedanjih razmerah na svetu in o tem, kaj je gibalna sila na svetu. In svobodomiselni modrijan kmetijcev odgovarja: »Kruh in oblast — ali bolj široko povedano: gospodarsko in socialno vprašanje.« Bog, vera in nevera baje nima s tem nič opraviti. Ta svobodomiselni modrijan mora biti zelo brljavih oči in dremavega duha. Gre li v Rusiji res samo za kruh? Zakaj pa potem boljševiki preganjajo Boga, ki daje ljudem kruh? Zakaj širijo med ljudmi brezboštvo? Bo-li brezboštvo moglo dati ljudem kruha ter jih gospodarsko osrečiti? In ako španski komunisti ter anarhisti požigajo cerkve in samostane ter morijo duhovnike in redovnike, mo-

Trgovci, kupujte šolske potrebščine za domače šole pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptuj!

Napačni račun!

Mamica, prinesla sem Ti milo, cenejše, pa ravnotako velik kos!

No, videla bom kakšno je!

To milo pa res nima prav nobene moči, moram počestno menčati in udrihati!

Kako naj perem perilo, da ostane vedno kot novo?

Drugič Ti prinesem boljše milo, mamica!

Napačno je varčevati pri milu — na škodo perila. Manj vredna mila škodujejo tkaninam. Samo zares dobro jedrnatilo mila pere perilo temeljito in prizanesljivo.

SCHICHTOVO MILO JELEN

varuje perilo

ZA NAMAKANJE ŽENSKA HVALA

Mi stojimo trdno!

ša, ki je še vedno samostojen vladar neodvisne Abesinije. Radi ravnokar opisane zmede pri Društvu narodov vali časopisje krivdo na Francoze in na zastopnika Rusije, ki podpira na vso moč neguša, da bi zabil zagozo spora med Anglijo, Francijo in Italijo. Italijanska vlada je na abesinsko zmago v Ženevi odgovorila s tem, da je odpoklicala vse svoje uradnike, ki so bili zaposleni v tajništvu Zveze narodov.

Razvoj dogodkov v Španiji. Madridska vlada pod predsedstvom Larga Caballera je čisto zaplavala v komunistične vode. Potisnila je na stran vse zmerne elemente in zavladali so v njej komunisti in anarhisti, ki so izsilili, da bo proglasila vlada Španijo v zvezno sovjetsko republiko. — Proglasitev sovjotov ter vedno novi uspehi upornikov so tolikanj zmedli predsednika republike Azano, da je prišel s predlogom: Madrid se naj začne pogajati z zmagovalci, da se prepreči nadaljne klanje, ki bo itak končalo s popolnim porazom vladinovec. Predsednik vlade Caballero je ta nasvet Azani hudo zameril in mu je zagrozil z aretacijo, če ne odneha. Uporniške čete, katere tvori redno vojaštvo, se vedno bolj bližajo poslednjima postojankama rdečih: Madridu in mestu Bilbao. Da bi madridska vlada v skrajni stiski ohranila za odločilni boj zveste ji miličnike, je sklenila, da pretvori milico v redno vojsko. Rdeča milica pride na podlagi občega vpoklica pod oblast vojnega ministra in pod vojaško disciplino. S tem korakom pa se ne strinjajo anarhisti, ki so doslej imeli glavno besedo pri rdečih tolpah, katerim so bili pokolji v množinah, požigi, ropi in vsa najhujša grozodejstva vsakdanja zabava. — Komunisti so umorili predsednika katalonske vlade, ki je bila na strani madridske. — Uporniška letala na 23. septembra z bombami potopila vladi zvesto križarko »Liberdad« in podmornico »6«. — Anglija je zelo vznemirjena, ker se je na Irskem zbrala 2500 prostovoljcev broječa legija, ki bo odposlana v Španijo v boj proti boljševizmu. Anglija je opozorila Irsko, da pomoč Irske španskim upornikom bije v obraz angleški nadstrankarski politiki. Irska vlada je poslala angleški na to opozorilo odgovor, ki pravi, da vodi Irska od Anglije neodvisno zunanjo politiko.

Študentje! Tudi vašim domačim bo prav, ako boste povedali, da kupujete tam, kjer je za vas najugodnejše, to je v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj!

Ob občinskih volitvah se spominjamo znane naše pesmi: »Mi stojimo trdno, kakor zidi grada!« Vse, kar je slovensko-značajno, je z nami. Z nami je vse, kar želi pravo ureditev države. Kar želi resnično demokracijo (vlado ljudstva). Kar je za dobro upravo ter nasprotuje vsaki korupciji. Kar je za olajšanje sedanje gospodarske krize, ki so jo v veliki meri povzročili prejšnji režimi. Kar hoče kmetskemu stanu v resnici, in ne samo z besedo pomagati. Kar hoče v občini dobro gospodarstvo, temeljujoče na pravičnosti in poštenosti.

In naši nasprotniki? Občinske volitve, ki so se dosedaj izvršile v naši ožji domovini, jih kažejo v svetli luči. Skrivajo se v temi, v kalnem bi radi ribarili. Volitve pa jih razgalijo pred svetom. Čudne prizore smo doživeli in jih doživljamo. Z zastopniki slovenskega liberalizma in kapitalizma, ki ga predstavlja proslula JNS, se družijo marksisti in komunisti. JNS se kaže navzgor kot pravoverni braniteljica družbenega reda, pri volitvah pa se

veže s prevratneži, ki komaj čakajo, da bi povsod zaplapolala rdeča zastava. Mačkovci so dobili strogo povelje iz Zagreba, da se ne smejo politično pajdašiti ne z JNS, ne s komunisti, pa se prijateljsko družijo z Jenesarji in z rdečkarji. S tem izpričujejo, da nimajo načel, marveč da tavajo kot izgubljene ovce za zaslepljenimi in sebičnimi kolovodji.

Politično nemoralno in nepošteno je vse to, kar se dogaja v vrstah naših nasprotnikov. Na to polje jim ne sledimo. Pač pa kličemo vse, kar je dobrih, poštenih in značajnih v našem narodu, da se ne dajo zapeljati od takih, ki delajo izprično politiko. Mi smo svoja stara, preizkušena načela, ki smo se zanje borili pod zastavo nekdanje SLS, ohranili ter gremo za nje v boj pod zastavo JRZ. Naši preizkušeni stari borci, ki so mnogo delovali in mnogo trpeli, gredo pred nami. Z nami gredo naši vrli mladeniči, ki s svojo mladostjo vedno iznova osvežujejo naše kmečke in delavske vrste. Delovno ljudstvo je z nami. Stojmo trdno in zmagali bomo!

Molitve za preganjane katoličane v Španiji in za svetovni mir je odredil prevz. g. knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič. V tej odredbi s kratkimi, pa krepkimi potezami oriše dogodke v Španiji, kjer so razdivjani brezbožniki porabili državljansko vojno, da razlijejo svoj srd na katoliško cerkev, njene ustanove in njene služabnike, škofove, duhovnike, redovnike in na nebroj nedolžnih žrtev, celo otrok ter žena. Ti božji sovražniki se niso s svojimi strašnimi bogoskrunstvi ustavili niti pred Najsvetejšim. Naša dolžnost je, da damo božjemu Srcu, ki vprav v presv. R. Telesu daje dokaz največje ljubezni, zaščene za nezaslišane žalitve, ki se mu godijo. Dalje nam srce velevala, da po svojih močeh pomagamo trpečim bratom v Španiji ter molimo za nje. Kot dan molitve je zlasti določena 1. prihodnja rožnenska nedelja (4. oktober) s posebno molitveno uro pred Najsvetejšim. Obenem se vabijo duhovniki in v to poklicani laiki k socialno dobremu delu, ki ga bodo storili, ako na primeren način poučijo ljudstvo o veliki zmoti in nevarnosti komunizma in sorodnih stremljenj, ki hočejo z nasiljem izpremeniti dosednji družabni red.

Proti komunistom je izdal pastirsko pismo zagrebški nadškof-pomočnik dr. Stepinac. V tem pismu, ki je bilo vernikom v cerkvah prečitano v nedeljo, 27. septembra, opozarja na komunistično propagando na Hrvatskem, zlasti še med hrvatskim kmetiskim ljudstvom. Vernikom postavlja za svarilen zgled dogodke v Španiji, ki so polni strahote in zločinov. Zadnjo nedeljo v septembru so se po cerkvah zagrebške nadškofije opravile molitve za preganjane katoličane v Španiji, ves oktober pa bodo v isti namen številne pobožnosti.

V boj proti komunistom: tako kličejo angleški katoličani. Priredili so veliko protestno zborovanje v mestu Liverpoolu zoper krivično in krvava preganjanja kristjanov, osobito katoličanov v Rusiji, Mehiki in sedaj v Španiji. Obenem so angleški katoličani izdali poziv na ves svet, ki ga kličejo v boj proti komunistom. V tem pozivu se zahteva: 1. vsi katoličani naj živijo po nauku in zapovedih katoliške vere, in sicer ne samo v zasebnem, marveč tudi v javnem življenju: na ulici, v uradu, na delu, v fabriki itd.; 2. vsi katoličani se morajo držati svojih duhovnikov ter stopiti v složno strnjene vrste zoper komunizem; 3. komunisti stiskajo pesti, katoličani pa dvigajo svoje roke v molitev z vzklikom: »Slava Kristusu — Kralju!«

Moč verske tolažbe. V španskem mestu Toledu (južno od Madrida) se že poldrugi mesec bije krvav boj med vladnimi četami in nacionalnimi uporniki. Vladine čete so v veliki premoči, pred katero so se uporniški vojaki morali umakniti v srednjeveško trdnjavo, imenovano Alkazar. Po veliki večini so mladi kadeti (gojenci vojaške šole v Toledu), ki branijo že poldrugi mesec to trdnjavo. Nimajo dovolj streliva, še manj hrane; stradajo, pa se ne udajo. Z junaštvom, ki ga občuduje ves svet, odbijajo vse napade oblegovalne vojske. Ker je komandant republikanske vojske, ki oklepa Alkazar, uvidel, da z napadi ne more streti junaškega odpora hrabrih kadetov, je sklenil, da bo trdnjavo z dinamitom razrušil. Še prej pa je, ker je vendar kot vojak občudoval brezprimerno hrabrost teh mladih kadetov, poslal k njim posredovalca. Ta jih je pozval, naj se udajo; ne bo se njim ničesar zgodilo, svobodno bodo mogli oditi sami, pa tudi starčki, žene in otroci, ki se nahajajo v trdnjavi. Ako se ne udajo, bo trdnjava zletela v zrak. Odgovor mladih fantov pa je bil: »Rajši umremo, ko da se predamo!« Prosili pa so vojaškega odposlanca vladne armade: »Pošljite nam katoliškega duhovnika, da nas pripravi na smrt.« Poveljnik republikanske vojske v Toledu je to njihovo prošnjo podprl in vlada je iz Madrida poslala kanonika stolne cerkve Henrika Camarasa. Prišel je v nedeljo, 13. septembra, ob 9. uri predpoldne. Takoj po prihodu se poda v družbi polkovnika oblegovalne vojske Barzela proti trdnjavi. Pred njima rdeči miličnik z belo zastavo v roki. Duhovnik nese v eni roki veliko razpelo, močno pozlačeno, v drugi pa kovčeg s svetimi predmeti! Naenkrat preneha ogenj na obeh vojskujočih se straneh. Ko stopijo na ruševine Alkazarja, jim pride nasproti stotnik Varela kot odposlanec junaških braniteljev trdnjave. Ko zavežejo duhovniku oči, ga prime za roko ter ga popelje v podzemsko klet, ki so vsekane 65 metrov globoko v skalo pod zemljo. Tam ga čaka 1800 ljudi, ka-

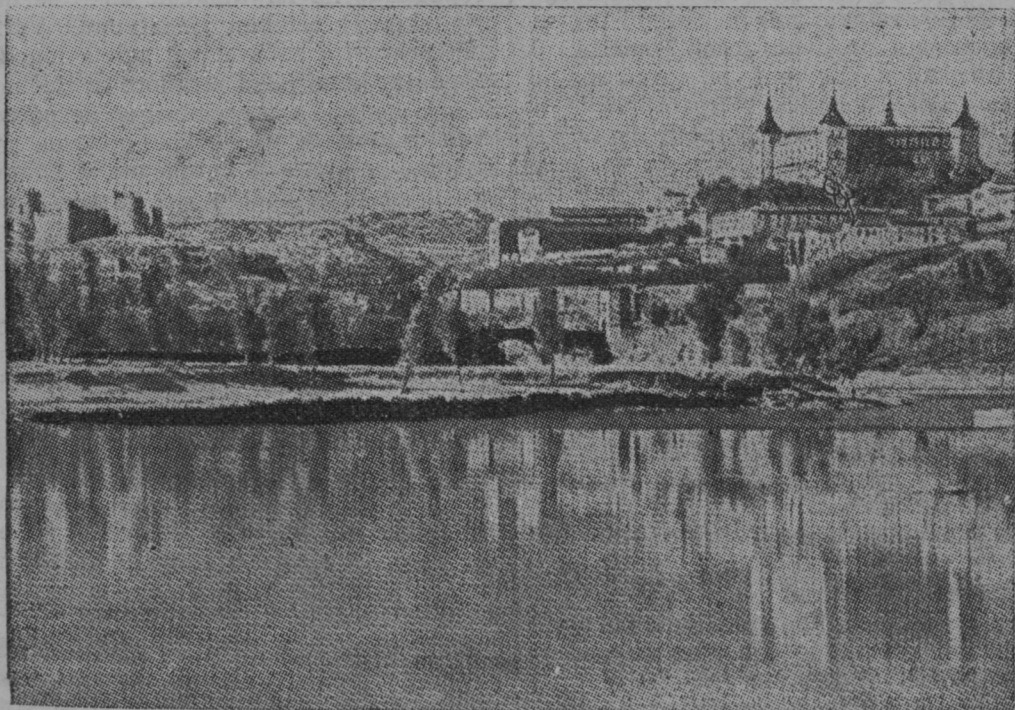
Predsednik nacionalne vlade v Burgosu, general Caballenas, daruje svoj poročni prstan za javne potrebe. Nacionalisti alibeli so ustanovili nabirališča zlata in dragocenih kamnov.

detov, starčkov, žena in otrok in nekaj civilistov, ki so se odločili pomagati pri obrambi trdnjave. Ko odvežejo duhovniku oči, se mu boleti skrči srce pri pogledu na te ljudi, ki jih čaka prestrašna smrt. Toda vsi navzoči so mirni. Na njih ni videti najmanjšega sledu straha ali bojazni. Mladi fantje pristopajo po vrsti k duhovniku ter se spovedo grehov. Potem začne duhovnik sv. mašo, med katero glasno molijo. Po obhajilu duhovnika molijo vsi glasno Confiteor (splošno spoved) ter pobožno prejmejo sv. obhajilo. Tisti, ki so ranjeni na smrt, prejmejo tudi sv. poslednje olje. Dva otroka, ki sta bila med obleganjem rojena, prejmeta zakrament sv. krsta. Končno molijo vsi odrasli litanije. Nato zapusti duhovnik, globoko pretresen, kraj strahote. Čez nekaj dni je tukaj zagrmela strašna detonacija: dve veliki mini, ki so jih oblegovalci potom izkopanih rovov spravili pod Alkazar, sta eksplodirali. Del Alkazarja je zletel v zrak. Oblegovalci so napravili čez ruševine naskok, misleč, da so vsi branilci mrtvi. Pa ne. Sprejeti so bili s strašnim ognjem strojnic, za katerimi so stali kadeti, ki se jim pri eksploziji nič ni

zgodilo. Junaško so ti občudovanja vredni fantje odbili tudi vse naslednje napade.

Španska mladina iz vrst nacionalistov.

Pogled na špansko mesto Toledo. Na višini znamenita trdnjava Alcazar, koje pretežni del so spustili komunisti z dinamitom v zrak in je bilo pokopanih mnogo junaških branilcev pod razvalinami.

Komunistični kolovodja Trocki, radi katerega je sovjetska Rusija razcepljena v tabor stalinistov in trockistov. Trocki je sedaj interniran v svoji vili v Oslu na Norveškem.

NOVICE

Nesreče.

Otrok se smrtno opek. Na Teznem pri Mariboru je desetmesečni Roman Robin polil po sebi lonec vrelega mleka, ki mu je povzročilo tako hude opekline, da jim je podlegel v bolnici.

Težka nesreča kamnoseka. Velik kamen, ki se je odkrušil od skale, je zdobil nogo v stopalu Alojziju Breznik, 38-letnemu kamnoseku iz Ribnice na Pohorju.

Usodepolno srečanje dveh avtomobilov. Na odcepitvi banovinske ceste od državne proti Motniku in Kamniku sta se v zadnjem trenutku na ovinku ozke ceste zagledala nasproti dva tovorna avtomobila. Eden je vozil 23 romarjev na Brezje iz št. Petra pod sv. gorami. Drugi je peljal prazne sode na Bizeljsko po vino. Na vrhu sodov sta sedela Franc Sadnik iz Most in šofer Franc Verdnik. S tem avtomobilom so se vozile spredaj poleg šoferja še tri osebe. Pri srečanju obeh vozil je odrekla lesena ograja in avto s sodi se je prekucnil v 3 m globoko potočno strugo. Pri pogledu na nevarnost je skočil s sodov še pravočasno šofer Verdnik, F. Sadnik pa je dobil pri padcu na glavi tako hude poškodbe, da jim je takoj podlegel. Ostalim potnikom v prevrnjenem tovornem avtomobilu se ni zgodilo prav nič hudega.

Dve avtomobilski nesreči. Dne 24. septembra beležijo v Sloveniji dve avtomobilski nesreči, ki hvala Bogu nista zahtevali človeških žrtev. Na cesti iz Grosuplje proti Ljubljani se je prevrnil osebni avto, ki je last inženerja Gabrijele Kom-

Svoji k svojim ne sme biti samo prazna beseda! Zato kupujte v Tiskarni sv. Cirila.

panca. Avto je šofiral inženier sam in z njim sta bila električna mojstra Mučnjak in Hell. Pri prekucu se je samo poškodoval g. inženier, sopotnika sta ostala nepoškodovana. — Istega dne je došlo pri Litiji proti Savi pri Kusu do hujše avtomobilske nesreče pri prvih železniških zavornicah. Brzovlak je zagrabil zadnji del tovornega avtomobila, ga zaobrnil ter ga treščil v jarek, kjer se je čisto razbil. Oba potnika, ljubljanski zastopnik Ivan Globeynik in njegov oče sta skočila v zadnjem trenutku iz avtomobila in sta si rešila življenje. V avtomobilu je bil precejšen tovor čokolade ter bonbonov in utrpel Globeynik škode za dobrih 50.000 Din.

Tramvajska nesreča v Ljubljani. Zadnjo nedeljo krog poldne sta trčila v Ljubljani na tramvajskem križišču pred kavarno »Evropa« vsled napačno postavljene kretnice dva s potniki napolnjena tramvajska voza. Precej potnikov je bilo težje in lažje ranjenih. Nevaren pretres možganov je dobil pri nesreči Jakob Lenarčič, sorodnik znanega industrijca iz Josip dola pri Ribnici na Pohorju.

Pri padcu s kolesa mu počila lobanja. Leber Franc, 38letni dninar z Velike Pirešice pri Celju, je v noči trčil s svojim kolesom ob drugega kolesarja. Vsled trčenja je padel na tla in si je pri padcu prebil lobanjo.

Huda železniška nesreča. 4 km od znane francoske Marijine božje poti Lurd pri vasi Ossum sta trčila 23. septembra na večer na odprti progi ekspresni in brzovlak. Vsi vagoni brzovlaka so se čisto razbili, več vagonov ekspresnega vlaka je skočilo iz tira. Izpod razvalin razbitih vagonov so potegnili 17 mrtvih, 50 hudo in več lažje ranjenih.

Štiriletni otrok iz jeze zanetil požar. V V Dobrunjah pri Ljubljani je bil štiriletni otrok zadnjo nedeljo tepen, ker je vrzel v avto kamen. Iz maščevanja je zalgal frkavec gospodarsko poslopje pri Blažu, ki je zgorelo in je škode 14 tisoč dinarjev.

Razne požarne nesreče. Strela je udarila v noči med nevihto v kozolec cinkar-

Oglas je reg. pod S. Br. 23762 od 19. XI. 1934.

niškega delavca in posestnika Pliberšeka v Lokrovcu pri Celju. Gasilci so ogenj omejili in so rešili stanovanjsko hišo. Kozolec je pogorel do tal in znaša škoda 15 tisoč dinarjev. — Krog polnoči je vsled podtaknjene ognja začela goreti hiša Mihaela Bana in njegove žene pri Stari vasi nad Škocjanom pri Mokronogu. Stara človeka sta se v zadnjem trenutku zbudila iz trdnega spanja in sta si še pravočasno rešila golo življenje. — V Dolnji Bistrici pod Slov. Bistrico je uničil ogenj hišo in gospodarsko poslopje posestniku Ivanu Žaliku. Rdeči petelin se je pojavil na škodnju, kjer so se igrali otroci z vžigalicami. Škoda znaša 25.000 Din in je tem bolj občutna, ker pogorelec sploh ni bil zavarovan. — V Loki pri Račah je pogorela 10.000 Din vredna stanovanjska hiša posestniku Matevžu Potočnik. — V Gačniku pri Pesnici je povzročil ogenj 7000 Din škode posestniku Francu Plohu, kateremu je zgorelo 12 merskih stotov sena. — Iz Guštanja tudi javljajo o požaru, ki je upepelil na imanju Schellenburg večjo količino sena. — Pri Sv. Primožu nad Muto je zgorela posestniku Štefanu Rutniku 20.000 Din vredna stanovanjska hiša.

Kdo je izumil zapestno uro?

Sele ob koncu 19. stol. se je pojavila zapestna ura kot moda bogatih žensk. Paul Bourget je ovekovečil njeno rojstvo v svojem romanu »Sinja vojvodinja«. Dosti pozneje se je pojavila ta ura z usnjenim jermenom na moškem zapestju.

Malo pa bo znano, da je veliki fizik, filozof in matematik Blaise Pascal (1623.—1662.) izumitelj te praktične ure. Njegovi sodobniki potrjujejo, da je nosil na svojem levem zapestju vedno tako uro.

50% vsega tobaka na svetu pridelajo v Združenih ameriških državah.

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

Z vso silo se je vrgel na delo. Po ves dan je pretičal na občini, pisal in računal, delal načrte in predloge, toda miru ni našel. Najbolj ga je bolelo, da so se ga ljudje tako izogibali in mu dali vedeti, da mu ne zaupajo prav. Ni pa spoznal, da je bil temu sam kriv, kajti s svojo zadržanostjo si je ljudi odbijal. Edino z Osojnikom se je shajal; ta mu je kazal vedno sladek in prijazen obraz in mu je pri občinskih poslih vse pomagal.

Zdaj se je večkrat ustavil pri misli, če bi le ne bilo najbolje, ko bi Osojnikovo Lenčko vzel. Ampak ljubezni do nje ni več čutil. Ali kaj ljubezen! Iz ljubezni se sploh ne bo več ženil. Kar je Pavlo izgubil, ni bilo zanj dekleta na svetu, ki bi ga bil še mogel rad imeti. Le zaupanje svojih občanov si je spet hotel pridobiti, konec je hotel napraviti svoji duševni razdvojenosti in raztrganosti — in umiriti se, umiriti, za vsako ceno umiriti.

Toda kaj bi si morala Pavla misliti, če bi zdaj, komaj se je z njo razšel, vzel drugo, povrh še prav Lenčko? Hudo bi jo bolelo, še zadnjo iskrico ljubezni, ki ji še morda v srcu tli, bi ji zadušilo in vse

18

življenje bi ga prezirala in zaničevala. Ne, tak ne sme, ne more biti...

Bolj ko je razmišljal, bolj je postajal nemiren. Da bi se raztresel, se je podal v Zagreb, na Sušak in v Ljubljano, napol zaradi lesne kupčije, napol za kratek čas. Upal je, da se bo tako rešil težkih misli. Bilo pa je narobe. Svoj čas je Pavli obljubil, da pojdeti po poroki na morje in na Trsat. Zdaj mu je vso pot hodila njena podoba na misel in še huje mu je bilo pri srcu. Zdelan, truden in nezadovoljen se je vrnil.

Neznansko počasi so mu lezli dnevi...

Tedaj jo je mojster Smola s svojim jezikom zopet nadrobil, da je vsa Bistrica imela kaj požirati.

Neko nedeljo zvečer se ga je pri Blatniku spet nalezal, da je videl vse okoli sebe s soncem namazano. Po svoji natrkani navadi je spet tako vzvišeno govoril, kakor pismarji pišejo, in ni znal po domače. Nocoj je svojim vinskim bratcem o nekem figovcu tvezal, ki je pridnemu, poštenemu dekletu sveti zakon obljubil, potem pa besedo snedel. Nato je pravil, da pride zdaj tista neka Payla, ki jo je Hruplja za svojo vzela in se ji torej po domače reče Pavlica Hrupljica, nazaj na Bistrico, toda ne na Ravne, ampak v hišo in dom gospoda Vincencija Mrkača in njegove gospe soproge Uršule. Da, pri njem se bo naselila in si bo dobila obrtno pravico za šivanje; kajti Pavla je postala imenitna šivilja in že zdaj dela

VELIKA POŽARNA NESREČA NA DRAVSKEM POLJU.

V naselju Spodnje Jablane v bližini Cirkovc na Dravskem polju so pogorela komaj pred enim mesecem štirim posestnikom gospodarska poslopja. Isto vas je obiskala v noči na 23. septembra ponovna in mnogo večja požarna nesreča, ki je uničila šestim posestnikom 50 poslopij.

Par minut pred polnočjo, ko je vse trdno spalo, so švignili plameni iz gospodarskega poslopja posestnice Marije Frangež. V trenutku je bila cela stavba v obljemu plamenov, ki so preskočili na sosedna poslopja posestnikov Franca Frangež, Jakoba Baklan, Štefana Baklan in Matije Hrga ter posestnice Elizabete Ekart. Celi del vasi je bil v nekaj trenutkih spremljen v morje vse imetje uničujočih plamenov. Kmalu po izbruhu ognja so pribzeli na kraj nesreče gasilci iz Cirkovc, Mihevcv-Dragonja vas, iz Slov. Bistrice in iz Ptuja. Po enournem trudapolnem gašenju jim je uspelo, da so požar omejili in rešili pred popolnim uničenjem celotno vas.

Gasilca Vilko Šilc iz Ptuja in Anton Korže iz Cirkovc sta dobila pri gašenju tako huče opekline, da sta se morala za teči k zdravniku po pomoč.

Hlapcu Vincencu Pernat, ki je spal na škednju in je v zadnjem trenutku ušel smrti, je zgorela listnica s 1034 Din.

Celotno požarno škodo cenijo na 500 tisoč dinarjev, ker so zgorele vse zaloge že spravljениh živil in krme. Zavarovalnica je majhna. Pogorelci so skušali kljub resni nevarnosti oteiti imetje iz gorečih poslopij. Pri reševanju se je opeklo več vaščanov in so morali po pomoč v ptujsko bolnico.

Razne novice.

Krava ustavila vlak. Večerni potniški vlak iz Maribora je 24. t. m. ustavila krava med postajama Hoče in Slivnica. Žival ni hotela s tira, dokler je ni kurjač nagnal in je nato vlak nadaljeval vožnjo.

Abesinski fižol. Pod zaglavjem »Za gospodarje« smo objavili pred tedni vest, da ima mari-

borski vrtnar g. Jemec v Razlagovi ulici fižol, kojega stročje doseže 1 m dolžine in je v zelenem stanju zelo izdaten ter priporočljiv. Na to vest se je obrnilo že precej oseb na Jemčev naslov in ga je prosilo za seme. Gospod vrtnar sporoča, da bo oddajal seme za ta fižol na spomlad in sicer po zrni in ne kar po litrih ali kilogramih, ker tolike zaloge nima.

VPisovanje na dr. Krekovi gospodinjski šoli v Ljubljani VII. bo 29. in 30. sept. t. l. Reden pouk se začne 2. oktobra in traja do 29. junija 1937. Sprejemajo se notranje in zunanje učenke. Prospekti se dobijo na zavodu brezplačno.

Specijalist za kirurgijo šef primarij dr. Čer-nič Mirko zopet redno ordinira od 8—9, 12—13 in 15—16 v sanatoriju v Mariboru, Gosposka ulica 49. 1100

Dobro ohranjene vinske sode od 3 do 25 ml proda ali zamenja za dobro vino: Gnilšek, Maribor. Razlagova 25. 1138

Pri nakupu treba paziti na kakovost! Ko nabavljate novo perilo, je Vaša največja skrb, da li bo trajno. Trajnost pa ni odvisna toliko od samega perila, kolikor od načina pranja. Perite zato samo z odličnim jedratim milom, kakor je Schichtovo Jelen milo, ker boste na ta način ohranili trajnost Vašega perila in si prištedili nove izdatke.

V Gorico in Trst bi šel marsikdo rad. Več eno-, dvo- in tridnevni izletov priredi tja pisarna »Po božjem svetu« v Ljubljani, Wolfova ulica 1. Pojasnila za te izlete in za romarsko-izletno potovanje v Padovo in Benetke ter 12-dnevno potovanje po Italiji (Rim, Neapelj itd.) kakor tudi za potovanje na kraljev grob na Oplencu (celodnevno bivanje v Belgradu) dobi vsakdo brezplačno, če sporoči svoj naslov pisarni po dopisnici. 1165

Obžalovanja vredni slučaji.

Pobegli kaznjenec zopet prijet. Orožniška patrulja na Teznu pri Mariboru je prišla Ignaca Plešiča, ki je znan vlomilec in je pred dnevi pobegnil iz varaždinskih zaporov.

Konja in voz so ukradli v noči neznanci iz zaklenjenega hleva mesarju in posestniku Ivanu Koresu pri Devici Mariji v Pušcavi.

Dva vloma. Neznani storilci so vdrl v noči na 25. sep. v dvorišča v skladišče trgovine Lakner v mariborskem Magdal. predmestju. Odnegli so gotovine 2000 Din

Krajevne šolske odbore prosimo, da svoja naročila za šolske potrebščine pošljejo na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Maribor ali v Ptuj.

ter raznih špecerij in tobaka za 5000 D. Vlomilci so bili tolikanj oprezn, da so bili z rokavicami na delu in niso pustili nobenih prstnih odtisov. — Velik vlom je bil od neznancev izvršen v prodajalno trgovca Ivana Hafneriča v Gornji Radgoni. Lopovi so odnesli mnogo špecerijskega blaga, tobačnih izdelkov ter žarnic. — Pri omenjenem trgovcu so poskušali nočni vlomilci srečo že leta 1923 in 1928, a so bili obakrat pravočasno pregnani.

Ustreljen iz zasede. Dne 24. septembra je bil v bližini svojega doma ustreljen v Globokem pri Brežicah 29letni posestnik Alojz Zidarič. Mož je hotel iti kositi. Komaj je bil od hiše, kamor se je bil priženil, oddaljen 200 korakov, je oddal nanj neznanec strel iz samokresa. Krogla je zadela Zidariča v prsa, mu ranila pljuča in prebila krvno žilo. Zadet je imel še toliko moči, da se je zavlekel do svoje rojstne hiše, ki je oddaljena od kraja napada 80 korakov, in je tamkaj izdahnul čez četrt ure.

Slovenska Krajina.

SHOD MINISTRA DR. MIHA KREKA V LENDAVI.

Zadnje nedeljo se je zbralo 3000 Prekmurcev na shodu v Lendavi. Ministru dr. M. Kreku so priredili prebivalci Lendave ob 10. uri predpoldne prisrčen sprejem. Pod slavalokom ga je pozdravil banski svetnik Bačič, šolski upravitelj in župan. Po sv. maši se je vršil na velikem prostoru pred cerkvijo shod, katerega je otvoril ob navzočnosti 3000 ljudi g. banski svetnik Bačič, ki je pozdravil vse odličnike in udeležence shoda. Prvi je govoril gospod minister dr. Krek o političnem položaju, o razmerju do Hrvatov in o razdolžitvi kmeta. Zborovalci so govorniku navduše-

srajce za največjo gosposko v Mariboru. Stanovanje je že pripravljeno in 1. julija pride.

Vsi so se zakrohotali, verjeli so pa le; tem bolj, ker so si želeli, da bi Pavla res prišla. To bi imeli spet kaj govoriti!

Naslednje dni se je že po vsej Bistrici razvedelo, da se ciganka vrne, da se bo pri mojstru Smoli naselila in s šivanjem živila. Ljudje so si to koj po svojemu razlagali: eni so dejali, da pride Ravnjaku na mrz, naj jo ima pred očmi kot večni očiitek; drugi so menili, da jo je Ravnjak sam nazaj spravil, da bi mu bila blizu, in da bo on zanjo plačeval.

Od vsega tega pa je bilo res edino to, da je Urška povabila Pavlo, naj se naseli pri njej, ker bi kot šivilja na Bistrici lahko dobro živela. Pavla pa ji je odgovorila, da gre rajši nazaj k ciganom, kakor da bi se vrnila na Bistrico. —

Ravnjak sprva kaj verjeti ni mogel, da se Pavla pri čevljarju naseli. Ko pa je to zdaj od tega, zdaj od drugega čul, je verjel tudi on. Temna slutnja mu je vstala, da prihaja nalašč na Bistrico, da ga hoče pred vso faro osramotiti in ga še v marsikatero zadrego spraviti. Tako je bil zmeden, da ni več znal trezno soditi. Rad jo je imel, ali navdajati ga je jela zopet neka bridka jeza na njo in bolj ko kdaj poprej je preudarjal, da bi se le oženil z Osojnikovo Lenčko.

Še je okleval; nekega dne pa je dobil zamazano pismo, ki ga je napisala nerodna in nevešča roka. Glasilo se je:

Lubi Baša župan na Bistrici ti si uzeo vando!! kije pobegnola i obečav si ka je uzmeš za svojo gospa ije nečeš za svojo gospa ka je očes samo tak?! ja ti rečem uzmi jel? za gospa. Čene uzmeš ja ti bum svud psoval? Ak platiš pet tisuč dinara dobro je i ne treba uzeti zagospa i po novce pride moja baba njoj daj i te lepo pozdravlja

Mirko Baša župan Ciganov.

Ves divji od jeze je zmečkal pismo in ga zagnal v kot. Toda hitro ga je spet pobral in pogladil. Potrebno mu bo, če pride zadeva pred sodnika — in pred sodnika jo bo na vsak način spravil. Kadar pride ciganska baba po denarje, naj ji sledijo orožniki; bodo vendar našli tega ciganskega »župana« in ga prijeli! Tega bo potem tožil.

Če bo le pametno? Saj bi že to bila sramota, če se s cigani tožuje. Potem bi bile seve še priče potrebne, o vsej zgodbi s Pavlo bi na dolgo in široko razpravljali, še v časnike bi vse prišlo...

Ali se naj s ciganom rajši pobota?

Ampak to bi bilo tako, kakor da priznava svojo krivdo...

»Črna legija«.

Črna legija obstoji v Združ. ameriških državah že 3 leta. Organizacija se ima za naslednico tajne družbe, ki je bila znana pod imenom »Ku-Kluks-Klan« in je bil njen glavni cilj: linčanje zamorcev. Koliko članov šteje črna legija, ne zna za gotovo nikdo. Verjetno je, da je organiziranih tri milijone črnih legionarjev. Namen te tajne družbe je, preganjati katoličane, žide, zamorce, tujce in komuniste. Na pristopnici je čitati, da pripada njen lastnik »Združeni bratovščini Amerike«. Vsak organiziran črni legionar mora imeti črni plašč, kapuco in smrtno glavo na prsih. Priseči mora brezpogojno pokorščino in da ne

no pritrjevali. Za dr. Krekom so govorili še: g. Ivan Vesenjaki, poslanec g. dr. Klar o potrebah Slovenske Krajine, g. banski svetnik Bajlec in tajnik JRZ g. M. Kranjc. — V nedeljo popoldne se je udeležil g. minister dr. Krek blagoslovitve novega transformatorja v Rakičanu, katerega je postavila tamkajšnja zadruga.

Črensovec. Občinske volitve. Pri nas se že daje časa pripravljajo kandidati za volitve z resnim namenom doseči zaželeni cilj, za katerega žrtvujejo vse svoje duševne in telesne sile. Hoteč pokazati svoje zmožnosti in vrline, so poskušali na vse mogoče načine delovati in se truditi, kako bi si pribili čimveč zaslug za svoja dela pri ljudstvu. Odkar so razpisane občinske volitve, ima volilna akcija čedalje večji razmah. Od dneva do dneva se od strani nekaterih kandidatov dogajajo kaki zanimivi dogodljaji. Kandidati namreč med seboj tekmujejo, kateri bi si pridobil kar največ zaslug in bi se izkazal za najbolj sposobnega bodočega občinskega predsednika. Toda to njihovo tekmovanje, s katerim si poskušajo priboriti zmago 25. oktobra, nas je osvedočilo, da niso sposobni in vredni zaupanja za tako mesto, kakor ga zavzema občinski predsednik. Vsled tega bomo temeljito pretehtali, kateri od kandidatov bode pokazal največ sposobnosti in smisla za vodstvo občine.

Po naključju ušla smrti. Popoldanski vlak, ki vozi iz Ljutomera v Soboto, je zadel 24. sept. tik postaje Dokležovje ob kmečki voz, ki je bil prazen in sta bili vanj vpreženi dve kravi. Voznik je bil gluhonemi moški in je imel poleg sebe petletnega fanteka. Ko je bil vlak že tik postajališča, je peljal preko ceste, po kateri je pripeljal gluhonemi voz za seno in hotel z vozom v zadnjem trenutku preko tira. Kravi sta se pri ropotu vlaka tako ustrašili, da sta potrgali vprego in sta ušli smrti. Lokomotiva je zagrabila zadnji del voza in ga zdrobila. Sunek je vrgel fanteka kake 4 m proč od železnice. Otrok je padel pod prednji del voza, ki ga je precej poškodoval. Muteca je tudi vrglo precej daleč proč, a se mu ni zgodilo nič hudega.

Družinska žaloigra pred sodniki. V Mariboru je bil 23. sept. obsojen na 2 letno ječo 48-letni bivši delavec Ludvik Matuš iz Adrijancev.

Dne 30. maja je ubil v prepiru svojo mačeho, 69-letno posestnico Ano Matuš. Ozadje krvavega dejanja je takole: Obtoženi se je mudil več let v Ameriki, kjer si je prištedil več tisoč dolarjev. Leta 1929 je ohromel na obe nogi in je postal za delo nesposoben. Med boleznijo je porabil vse prihranke in zaradi tega se je vrnil pred tremi leti v rojstni kraj. Njegov brat ter svakinja sta se strinjala z vrnitvijo, mačeha pa mu je neprestano očitala, da taisti, ki ne dela, naj tudi ne je v njeni hiši. Prepiri so bili na dnevnem redu. Omenjenega dne sta bila Ludvik in mačeha sama doma. Med obema se je izcimil prepir, ki je končal z ubojem. Ubijalec se je skraja izgovarjal, kakor da bi bila mačeha sama povzročila smrt s priletom na kljuko, a raztelesenje ubite je dokazalo, da ji je bila prebita lobanja z udarci s palico.

Požar povzročil nad pol milijona Din škode. V Kuštanovcih je izbruhnil ogenj v hiši posestnika Aleksandra Novaka, ki je zajel tudi gospodarsko poslopje. Novaku je zgorel ves pridelek, krma, hišna oprema, 10 svinj in 20 kokoši.

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOV
ZAGREB, KOVURAŠKA 69

Radi vetra se je razširil ogenj na poslopje Janeza Novaka, kateremu je uničena cela domačija in je rešil samo še živino. Od J. Novaka je preskočil ogenj na hišo posestnika Janeza Bihor in na hišo Ane Novakove. Skupna požarna škoda znaša 530.000 Din. Največja nesreča je še dejstvo, da ni bil nobeden od pogorelcev zavarovan.

Mlinarju zgorelo gospodarsko poslopje. V Tešanovcih pri Soboti je zgorelo mlinarju Kolomanu Erniš 10.000 Din vredno gospodarsko poslopje.

II. sadni sejem v Mariboru.

Združene sadjarske in kmetijske podružnice bivše mariborske oblasti priredijo dne 3., 4. in 5. oktobra t. l. v Mariboru v pivovarni Union na Aleksandrovi cesti sadno razstavo s sadnim sejmom, razstavo in poskušnjo vina. Sodelujejo tudi perutninarji, kateri bodo razstavili znane štajerske kokoši. Obenem je tudi razstava sira in mlečnih izdelkov; tudi gospodarski stroji in orodje bodo razstavljeni. Zraven tega pa je nadrobna prodaja sadja in grozdja.

Vsako leto se prireja v mesecu avgustu »Mariborski teden«. Za nas kmete pa je važnejša neka druga prireditve, ki je za nas velikega gospodarskega pomena, in to je sadni sejem, ki se ne omejuje samo na sadje, marveč se tudi razteza na druge gospodarske in kmetijske pridelke. Ta sejem se bo vršil vsako leto meseca oktobra.

Namen ustanovitve vsakoletnega sadnega sejma je predvsem pouk, ker je tu-

kaj razstavljeno najlepše sadje za prodajo, kar ga naši kraji pridelajo. Še večji pa je trgovski pomen te prireditve. Kmet sadjar in vinogradnik želi svoj pridelek po primerni ceni prodati, drug pa želi vedeti, po kakšni ceni se lepo blago plača. Ker je letos izredno slaba sadna letina, bo ta sejem imel nekoliko manjši obseg. Kljub temu bo razstavljenega nad en vagon najlepšega našega sadja. Tudi letos hočemo pokazati sadnim kupcem, kakšno sadje se pri nas tudi v slabih razmerah dobi.

Vabljeni ste vsi kmetovalci, sadjarji, vinogradniki, kurjerejci, kupci in trgovci in prijatelji našega težko se borečega kmeta.

Bog naj živi kmečko razstavo!

Nekaj pojasnil k temu sejmu.

Zanimanje za mariborski sadni sejem raste iz dneva v dan. Krog sadjarskih in kmetijskih podružnic se je razširil še iz-

bo niti z besedico izdal kake tajnosti. Izrečene smrtne obsodbe izvršuje »Črna legija« kar sama. Policija ima tak strah pred to tajno organizacijo, da četudi izsledil nasilja črnih legionarjev, jih zamolči iz strahu pred sigurnim maščenjem. Sedaj je organizirala vlada Združenih držav posebne oddelke policije, ki se bodo lotili s strojnimi vodstvi »Črne legije«. Bodočnost bo pokazala, kdo bo v tem boju na življenje in smrt močnejši in zmagovalcec.

Za mesto župana v Kensingtonu v severnoameriški državi Texas se je potegovalo 11.837 oseb, med temi 3106 žensk.

Kaj naj počne?

Nič. Potrpeti in počakati, kaj bo.

Ali bogve, če mu čakanje ne prinese še kaj hujšega! Lepo se zbi ajo oblaki okoli njega: Pavla se naj vrne; cigan naj ga začne ogovarjati in naj raztrosi kake nesramnosti; živ človek ga ne bo več pogledal, tako ga znajo spraviti ob čast in dobre ime.

Zdaj se na Pavlo ne more več ozirati. Saj je itak večidel ona kriva, da je prišlo tako daleč. Zanj ni več druge: takoj se mora odločiti in z odločnim dejanjem presekati vse spletke.

Ves dan mu je besnel vihar v duši. Ko se je zmračilo, se je podal na Osoje in je prošil za Lenčko. Stari je takoj pritrdiril, nevesta pa se je najprej še nekaj kujala; potem pa je dala tudi ona svojo besedo, to tem rajši, ker je Ravnjak rekel, da pojdeti takoj na oklice, čez dva tedna pa pred oltar.

Nedeljo nato se je vsa cerkev od začudenja zavzela; kajti oklicali so Ravnjaka in Osojnikovo Lenčko.

XII.

Od ciganske tolpe, ki jo je vodil Mirko, jih je ostalo le še šestnajst. Že davno več se niso spuščali na kaka daljna popotovanja, ampak so se sukali kar po tem okraju. Tu okoli je imel njihov poglavar Mirko na kakih šestih ali sedmih krajih take sumljive kupčije, kakor jo je imel z Osojnikom; kadar

mu je zmanjkalo denarja, je kar na teh krajih pritisnil in ga vedno dovolj izsilil.

Kadar se je kje prikazal, je bil zmerom kako drugače oblečen, da ga orožniki ne bi spoznali; kajti teh se je bal, pa se jih je tudi imel zakaj. Na Bistrici je bil to leto štirikrat, pa le en edini krat je ujel Osojnika. Prve tri krat ga je vzel mojster Smola pod streho; bil je pač lahkomišeln in potreben cigare nov napitnine. Kar je kraljevala Urška v čevljarjevi koči, si cigan ni upal več blizu, s Cencem pa se je skrivaj shajal, da je tako zvedel, kaj je kaj novega na Bistrici in na Ravnah in Osojah. Tu je bil tisti skrivni vir, iz katerega je čevljarju zmerom še prikapljal kak kovač, za katerega Urška ni vedela; kajti cigan ni bil škripcast in je Cenca vedno nagradil, kadar mu je vedel kaj novega povedati.

Zadnjo nedeljo v juniju se je ulila ploha na bistriško okolico; treskalo je in grmelo in tudi toča se je usula. Cenca žena nocoj ni izpustila na vas; moral je za hišo kopati drago, da voda ni vdrila v klet. Iznenada je pridrvel iz gozda dol moški s pelerino okoli in s kapuco na glavi ter je čevljarju na kratko velel:

»Vidiš, kako je! Nocoj ostanem v tvoji koči.«

»Mirko, ti?« je vzkliknil čevljar, ki je cigana takoj spoznal. »Zaradi mene seveda lahko ostaneš, toda kaj poreče moja milostljiva, tega ne vem.«

»S to se bom že jaz pomenil. Pojdiva!«

**Vse za vse šole bomo kupovali v knjigar-
nah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v
Ptuju!**

ven mariborskega okrožja. Letos so n.pr. se odzvale razven lanskim podružnic še sadjarske podružnice: Mozirje, Šmartno ob Paki, torej podružnice iz Zgornje Savinjske doline, kakor tudi podružnice iz Spodnjega Podravja, kot n. pr. Središče ob Dravi in druge.

Žal so poročila od vseh podružnic zelo žalostna. Sadjar je letos povsod zelo malo. V nekaterih krajih ga sploh ni, in v drugih krajih bo letina zadostovala komaj lastni domači potrebi. Nekaj več sadja imajo podružnice: Sv. Peter, Sv. Benedikt, Sv. Jurij ob Pesnici, Sv. Rupert, vse v Slovenskih goricah, in Fram ter Spodnja Polskava pod jugovzhodnim Pohorjem. Od vseh vrst zimskega sadja bo še največ in najlepše sadje kanadka. Vodstvu mariborskega sadnega sejma je uspelo vso letošnjo letino kanadk prodati po najvišji dnevni ceni, ki bo začetkom meseca oktobra. S tem so tudi cene sadja

postale čvrste. Vse sadjarske podružnice, ki še niso priglasile svoje sadne letine vodstvu mariborskega sejma, naj to v lastnem interesu čimprej storijo.

Novost letošnjega sadnega sejma bode oddelek za malo-prodajo sadja in grozdja. V tem oddelku bo lahko vsak obiskovalec sadnega sejma kupil takoj poljubno množino sadja in grozdja.

Privlačna bo tudi vinska poskušnja s prigrizkom najfinjših vrst sira. Sodelujejo Združene mlekarne in sirarne s svojimi kakovostnimi pridelki.

Rejci čistokrvnih stajerskih kokoši, ki so dobile na letošnji svetovni razstavi v Leipzigu odlično oceno, pa bodo nudili priliko, da si lahko vsi zainteresirani za to gospodinjstvo panogo takoj na licu mesta nabavijo to izborni kokoš, ki je izvrstna jajčarka in ima zelo okusno meso.

Letošnji sadni sejem bo pester. Smisel našega staroslovanskega trgovsko-kmečkega običaja, ki se je v prejšnjih stoletjih gojil ob priliki cerkvenih shodov ter splošnih sejmov, in ki se je v našem času omejil samo na živinske sejme, bomo na ta način poživili in prilagodili današnjim gospodarskim potrebam in zahtevam.

DRUŠTVENE VESTI

Fantovskim odsekom Slomškovega fantovskega okrožja! V nedeljo 4. oktobra, ob 10. uri dopoldne, se vrši v Mariboru, Gledališka ul. 2, okrožni svet z zelo važnim dnevnim redom. Vsi fantovski odseki iz dekanij Maribor levi in desni breg, Jarenina in Slov. Bistrica se pozivajo, da se tega okrožnega sveta udeležijo zanesljivo po dveh zastopnikih. Udeležba je obvezna! Bog živi! — Okrožni odbor.

Lepa fantovska slavnost na Ljubičnem pri Poljčanah. V nedeljo 20. septembra so se zbrali zavedni katoliški fantje iz dekanij Slov. Bistrica in Konjice pri Materi božji na Ljubičnem. Cerkvica je bila polna navdušenih fantov, ki so pri-

hiteli, da se navdušijo za novo delo v okvirju fantovske organizacije. Veselo razpoloženje je dvignila zlasti kongregacijska godba iz Konjic. Sv. mašo in pridigo je imel poljčanski kaplan g. France Petančič. V lepih mislih je prikazal potrebo dosledne in odločne borbe proti sovražnikom križa. Med sv. mašo so se krepko razlegale pesmi, ki so se pele na evharističnem kongresu. — Po sv. maši je bilo pred cerkvijo fantovsko zborovanje, katerega je vodil zastopnik fantovskega odseka v Poljčanah Zorko. Prvi je govoril zastopnik vodstva fantovskih odsekov Mirko Geratič iz Maribora. Prisrčne in vspodbudne besede je navzočim fantom spregovoril še mil. g. arhidijakon iz Konjic Tovornik. Govorili so še tudi številni zastopniki fantovskih odsekov. Pred zborovanjem je ob spremljevanjem godbe krepko iz stoterih grl zadonela himna slovenskih fantov »Dvignite«, po zborovanju pa pesem »Povsod Boga«.

Hitro sta stopila pod streho; tu je cigan vrgel mokri plašč čez stol in zaklical v kuhinjo:

»He, gospodinja, kje pa si? Pozen sem, za denar in za lepo besedo mi boš dala prenočišče, kaj? — Pri tem pasjem vremenu ne morem dalje.«

Urška je stopila v kuhinjska vrata in je pomerila tujca nezaupljivo:

»Odkod pa ste?«

»Iz Mlak prihajam čez Jankovec — pa me je ta burja ujela. Ali kaj me vikaš?!«

»Kdo pa ste?«

»Aah, saj me še poznaš ne, hahaha... Petelinšek sem iz Mlak, mešetar, ki ga povsod poznajo kakor slab denar.«

»Kaj, Petelinšek? Tega sem na Ravnah pač že videla. No, prav, prav, da si še k nam pogledal. Seveda moraš ostati; kam pa hočeš v tem vremenu in tako premočen! Tako ti ne morem postreči, kakor si vaju. Kar bom mogla, pa bom.«

Poiskala je Cenčeve hlače in jopič, da se je gost lahko spreoblekel, njegovo obleko pa je nesla sušiti. Na mizo je postavila steklenico žganja in dva kozarčka ter odhitela zopet v kuhinjo pripravljat večerjo.

Moža sta sedela v sobi. Ko je cigan izpil kar zapored dva kozarčka žganja in se prepričal, da so vrata zaprta, je dejal potihoma:

»Dal si mi vedeti, naj pridem.«

»Da, toda pozno prihajaš,« je zašepetal čevljar. »Imel sem druge poti in nisem mogel prej. Kaj je novega?«

»Ravnjak se ženi.«

»Aaaa, ali res? Naglo se je odločil. Torej bo vzel ciganko?«

»Kaj še! Ne ciganke, Lenčko, Osojnikovo Lenčko.«

»Prekleta!« se je zavzel cigan in se rezko zakrohotal: »Hahahahahahaha.«

»Kaj se režiš? Kaj je to smešnega? Meni je žal za dekle — za Pavlo ali Vando, kakor ji ti praviš.«

»Vanda je neumna kakor noč. Ko bi bila malo pametna, bi bila danes že Ravnica. Ampak za tega ne bi bil dejal, da je tak lisjak.«

»Za koga? Za Ravnjaka?«

»Da, za Ravnjaka. Večji lisjak pa je Osojnik... Ali ostane Vanda v Mariboru?«

»Ne. Jerca jo je spravila od tam.«

»Tista baba, tista salamenska? Kam pa?«

»Tega še nisem mogel izvedeti.«

Cigan je malo pomislil, potem je vprašal:

»Kdaj se bo Ravnjak oženil?«

»Danes so ga tretjič oklicali. V sredo bo poroka.«

Cigan je zaklel in rekel:

»To pa je hitro. Skoraj bi bil prišel prepozno.«

(Dalje sledi.)

Našim društvom!

Knjige, knjige, knjige!

Zimska doba prihaja, ko bodo ljudske knjižnice zopet postale čisti studenci ljudske prosvete in pravega razvedrila. V sedanji dobi krize so ljudje dolgo časa mislili, da je knjiga luksuz, spoznali pa so, da ravno knjiga nudi največ in da je naravnost življenjska potrebščina za kulturnega človeka. Res pa je, da si posamezniki ne morejo naročati knjig, kakor svoj čas. Zato je sedanja doba rodila toliko ljudskih knjižnic. Te knjižnice pa se morajo boriti z denarnimi težavami, ne morejo se založiti s knjigami, ker pri številni nabavi zraste račun zelo visoko. Odločili smo se zato, da pomagamo ljudskim knjižnicam, da pridejo do čim večje zaloge knjig. Svojega načrta ne objavljamo, pač pa prosimo, da se organizacije obrnejo na naš naslov:

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dol pri Hrastniku. Dne 11. oktobra bo naša mladina imela svoj mladinski farni praznik. Dopoldne bo skupna sv. maša za šolarje s skupnim sv. obhajilom in cerkvenim govorom. Pri sv. maši bodo peli in recitali mašne pesmi s spremljavo trompet ministranti. Popoldne bo pa akademija s premišljenim sporedom: Pozdrav fari (zborski nastop), Svet, svet, svet (slava Najsvetejšemu), Zgodnja Danica, mi tvoji mornarji (simbolične vaje), kratek nagovor o farni skupnosti, nato bo igran moderen Ghéonov misterij »Ministranta iz Santarema. Ves spored izvajajo farni ministranti. Med odmori ljudsko petje cerkvenih pesmi. Pri vsem sporedu igra del hrastniške rudarske godbe.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja!«

Film. igralec John Miljan je v filmih po svoji lastni napovedi 400 krat in na 40 različnih načinov umrl. Bil je ustreljen, obešen, zaboden, obglavljen, usmrčen na električnem stolu, vržen iz letala, umrl je od lakote, zmrznil, utonil itd. Po vsaki prestani smrti je zopet smehljaje vstal in je prevzel drugo filmsko vlogo.

Mož, ki je med svetovno vojno največ zaslužil, je brezdomno Bazil Zaharoff, agent velikih tvornic za orožje. Izračunali so, da mu je bilo kot nagrada izplačanih 250 milijonov dolarjev. Samo od ene družbe je prejel tekom štirih vojnih let 115 milijonov dolarjev.

Križeva pot koroških Slovencev.

Pot, ki po njej hodijo narodno-zavedni Slovenci na Koroškem, je trnjeva, je pot trpljenja. Mnogo človeških žrtev zahteva ta pot, tudi takih, ki morajo svojo življenje dati za svoje zvesto slovensko prepiranje. Taka žrtev je zopet padla v nedeljo, 13. septembra. To nedeljo se je vršil v Logi vasi (blizu Vrbskega jezera) pevski koncert okoliških društev, ki se ga je med drugim tudi udeležil kmečki slovenski fant Mihej Habih, član izobraževalnega društva »Zvezde« iz Hodiš. Po prireditvi se je zvečer s kolesom peljal domov. Ker se mu je med vožnjo v sosedni vasi škofiče kolo nekoliko pokvarilo, je zaostal za drugimi. Med popravljanjem kolesa prideta Avgust Media in Maks Aleš ter ga začneta zmerjati in psovati. Habih se je pred njuno surovostjo umaknil v gostilno ter se zaprl v sobo. Ko mu domači povedo, da sta ona dva odšla, zasede kolo ter se odpelje naprej. Na cesti, kjer daleč na okrog ni nobene hiše, ga imenovana napadeta, s koli pobijeta na tla ter udrihata po ležečem na tleh. Ranjeni se je s težavo dvignil, podal domov, se vlegel in ni več vstal. Čez tri dni je umrl po dolgi nezvesti. Obdukcija je dognala, da je imel prebito lobanjo.

Kaj je zagrešil Habih, da so ga ubili? Nič drugega, ko da je bil zaveden Slovenec, zvest svojemu materinemu jeziku in svoji domovini. Bil je izobražen mladnik, ki je požrtvovalno deloval v izobraževalnem društvu ter se odlikoval kot pevec z lepim glasom. Splošno je bil priljubljen. In njegova morilca? Tudi sinova slovenskih mater, pa odpadnika, posilnema in zagrizena sovražnika slovenstva. Glavni morilec Aleš (piše se kajpada Allesch) je krajevni vodja nemškega Heimatschutza. Na njem so postali očiti sadovi šol na Koroškem. Šole med koroškimi Slovenci niso kulturni zavodi, marveč ustanove za razširjevanje neumnosti in surovosti. Iz mladih src trgajo vsako spoštovanje in ljubezen do matrinega jezika, cepijo v mlada srca ne samo prezir lastnega naroda, marveč nenaravno sovraštvo do njega in do tistih, ki so mu ostali zvesti. Taki sadovi so v sramoto tistim, ki kradejo slovenske duše na Koroškem. Ako bi se Zveza narodov zavedala svoje naloge, ki jo ima do narodnih manjšin, bi morala doseči, da se vse take šole med koroškimi Slovenci zapro.

Habih je padel kot žrtev tistih, ki pripadajo takozvanemu nemškemu kulturnemu krogu. O odnosu tega kroga do Slovencev pričajo razna žalostna dejstva. Lani so ljudje iz tega kroga kljub močnemu orožniškemu kordonu v Kotmari vasi o priliki kulturne slovenske prireditve (pevskega koncerta) metali kamenje in gnila jajca na oder. Jeseni lanskega leta se je v Dobrli vasi pokazala vsa nizkosta pokvarjene in plačane tolpe, ki je po slovenskem pevskem koncertu močno ranila Slovenko Milko Hartmanovo.

Tako se godi Slovincem na Koroškem. In sedaj vzporedimo s tem Nemce v naši državi! Kdo je kedaj motil kakšno kulturno prireditev Nemcev v Jugoslaviji?

Nikdo in nikdar. Svobodno prirejajo, kar hočejo ter se zabavajo, kakor hočejo. Še večjo svobodo uživajo ko v Avstriji, kjer ne smejo peti hitlerjevskih pesmi, pri nas pa jih pojejo. Opozarjamo pa naše Nem-

ce, da vlada med njimi in koroškimi Slovenci vzajemnost pravic. Ako Slovenci na Koroškem svojih narodnih pravic ne dobijo, jih tudi Nemci v Jugoslaviji ne zaslužijo.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Ptuj. Dne 19. t. m. je umrl v svoji vili daleč na okrog znani cerkovnik minoritske cerkve g. Tomaž Pavlič. Celih 50 let se je neutrudno brigal za lepoto hiše božje na raznih krajih, nekaj časa je bil celo v Rimu. V Ptujju je služboval skoraj 20 let in se je z vso ljubeznijo posvetil svojemu poklicu. Skoraj ves dan in velik del noči, posebno pred večjimi prazniki, je prebil v cerkvi ter krasil oltarje, kar mu je bilo v največje veselje. Tudi v zakristiji je pazil na najlepši red. Bil je dobrega srca in vesele šegave narave, zato povsod priljubljen. Radi so ga ljudje poslušali, ko je ob nedeljah oznanjeval pred cerkvijo in večkrat kaj po svoje povedal. S svojim varčevanjem si je prihranil toliko, da si je kupil celo hišo. Neštetim faranom je zvonil, neštete je spremljal na njihovi zadnji poti na pokopališče, 21. septembra pa smo njega samega spremili in položili k večnemu počitku. Bodi mu Jezus plačnik!

Radmošci pri Gornji Radgoni. Tukaj je umrl 18. t. m. petletni edinec Stanko Kocbek. Pogreb rajnega je bil v nedeljo 20. septembra, po pozni sv. maši. Spremljala ga je obilna množica faranov na pokopališče. Ob odprtem grobu je spregovoril g. kaplan Vinko Kolman pretresljive besede in pomenljive o njegovem trpljenju. Bog ti daj sveti raj! Žalujoci starši in sorodniki!

Zgornja Ložnica pri žalcu. Kruta smrt nam je zadnji čas iztrgala zopet dve žrtvi. Pred štirimi tedni je umrla Kralj Franja. Zapušča moža in štiri nedorasle otroke. Stara je bila 35 let. — Dne 9. septembra je umrl posestnik in družinski oče Delakorda Štefan, ki je skoraj leto dni bolehal na mučni bolezn. Rajni je bil vzoren katoliški mož in dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja«. Zapušča ženo in pet odraslih otrok. Kako zelo priljubljen je bil rajni, je pričal njegov pogreb. Številna množica se je zbrala na pokopniškem domu. Pogreb je vodil g. konz. svetnik Anton Veternik iz žalca ob asistenci gg. kaplanov Jurija Guzaja in Franca Mrkača. Cerkevni pevski zbor pod vodstvom g. Rizmala mu je zapel pred domačo hišo in pri odprtem grobu ganljive žalostinke. Priljubljenemu rajniku bodi Bog milostljiv sodnik! Ženi in otrokom naše iskreno sožalje!

Sv. Lenart nad Laškimi. Neizprosna smrt je stegnila svojo koščeno roko ter ugrabila 22. t. m. dobro in skrbno mater in gospodinjo Marijo Jančič, po domače Jozinovo na Vrhu. Rajna je bila dobra krščanska žena in mati. Nad vse

skrbno je vzgojila devet otrok, štiri sine in pet hčera, kateri so še vsi živi, živijo v medsebojnem podpiranju za dobrobit domačije. Nad 33 let je vzorno in skrbno gospodinjala na posestvu kot vzor gospodinje. Bila je za vse dobro vnet, usmiljena, v resnici prava krščanska žena svojemu možu, kateri jo bo težko pogrešal. Pred svojo smrtjo je tudi uredila premoženjske razmere. Bila je splošno spoštovana in priljubljena v celi okolici. Veliko se je trudila, neumorno delala vse za blagor svoje družine, kar je povzročilo njeno predčasno izčrpanost. Po tritedenskem bolehanju je legla k večnemu počitku v 60. letu starosti in 33. letu zakonskega življenja. V miru počivaj dobra mati in gospodinja. Žalujocemu možu in celi družini ter sorodstvu naše iskreno sožalje!

Pišec. Odprta noč in dan so groba vrata, a dneva ne pove nobena prat'ka. Kako resnične so te pesnikove besede. Še pred kratkim je bil med nami, danes ga ni več. Bil je to komaj 30leten Zidarič Alojz, posestnik v Globokem. Preteklo sredo zjutraj zgodaj je šel kositi k svoji sorodnici. Nič hudega sluteč se je podal na delo. Toda ne daleč od hiše je počil strel, odjeknil je krik in po njem je bilo. Toliko je še bilo življenja v njem, da je vzkliknil proti domu: »Mati, ustreljen sem, pridite po mene!« Še je pokazal smer, kamor je zločinec pobegnil, odkimal, da bi ga poznal, in po njem je bilo. Kam smo prišli? Človek ni več varen življenja. In rajni je bil blaga duša. Vse ga je rado imelo, vse ga je čislalo. Ni bil samo vzoren sin svojih staršev, ne samo dober in skrben gospodar in družinski oče, ki zapušča žalostno ženo in neboljenega otroka, starega poldrugo leto, bil je tudi zvest sin slovenske matere, ki je ljubil dom in rodno grudo. Udeleževal se je tudi na prosvetnem polju, bil celo poveljnik gasilske čete v Globokem. Ni čudo tedaj, da ga je spremilo do groba nebroj tovarišev gasilcev iz Globokega, Pišec, Brežic in drugih sosednih krajev. Kako smo ga cenili, je izzvenelo iz besed, ki so mu jih ob odprtem grobu govorili v slovo: g. župnik, tovariš gasilec iz Brežic in šolski upravitelj iz Globokega. Rajnemu v slovo, domačim v tolažbo! Kruta roka nam ga je vzela! Prepričani smo, da ne uide božji sodbi. Ti pa, dragi Alojz, snivaj sladko v domači zemlji, uživaj plačilo pri Vsevednem Bogu in Ga prosi, da enkrat vid'no se nad zvezdami! Prosi Ga pa tudi, naj tolaži On Tvojo ženo, starše in nas, Tvoje prijatelje! Počivaj mirno, a domačim naše iskreno sožalje!

Loče pri Poljčanah. Občinski odbor RK Loče je v nedeljo, dne 20. septembra, na prav dostojen in lep način izvršil proslavo 60 letnice obstoja RK v naši državi. Organiziral se je evetični dan, ki je upoštevač sedajne hude gospodarske čase, čisto lepo uspel. Le redko kdo je

odklonil ljubkim otrokom z belim trakom in rdečim križem na njem, cvetke in žrtvoval vsaj dinarček, saj društvo predvideva napraviti božičnico z obdarovanjem najrevnejših šolarjev in drugih otrok. Popoldne se je vršila v šoli prireditve, katere se je poleg številnega drugega občinstva udeležila korporativno tudi tukajšna gasilska četa v krogih. Predsednik obč. odbora RK Loče Ivan Šalamon je izčrpno orisal namen in cilje RK. Za njim je govoril zastopnik gasilstva, g. Fric Weisch, ki je posebno poudarjal

skupne cilje, skupno delovanje gasilstva ter RK. Sledila je lepa deklamacija o »Križarju« od ljubke Zorice, nakar je povzel besedo gospod banovinski zdravnik dr. Ljudevit Schwarz, čigar izvajanja so žela vsestransko zanimanje. Končno je spregovoril še načelnik gasilske čete g. Krajnc Franc, ki je istotako bodril posebno mladino, da pristopa k društvu.

Trobendol pri Sv. Rupertu nad Laškim. Politično zatišje, katero je vladalo pri nas prej, se je naenkrat spremenilo v borbo za občinske volitve. Nasprotniki obetajo zlate čase, če bodo zmagali: podpirali se bodo ubogi, saj že sedaj kar solze točijo do ubogih; popravile se bodo ceste, in to vse z malimi procenti na občini; koruza se bo vedno naročevala, če jo bodo ljudje proti plačilu naročili. Z eno besedo: dolina solz se bo spremenila v nebeški raj. Potem ni čudno, kot se je nekdo hvalil, da bi ne pričel volilne borbe, ko bi ljudstvo tega ne zahtevalo, a ljudstvo je klicalo: »Vzdrami se, saj vidiš, da sedaj moraš, da ne gre drugače!« V resnici delajo s polno paro. Nekaj ljudi se že nad 14 dni peha po dnevi in pozno v noč krog volilcev za podpisi. Preglavice jim dela to, ker mora biti za eno kandidatno listo toliko podpisov; pa še hujše jih skrbi to, kje bodo potem še volilci. Tudi v vojski ne gre s samimi generali, ampak mora biti tudi moštvo, kar je glavno, in to jih boli. Radi tega nekaterim osebami kar ne da spati, ker jim je znano, da niti vsi tisti, kateri so njim podpisali, ne bodo tam volili. Nasprotna vojska, kot se že sedaj vidi, bo zbrana iz JNSarjev ter raznih neopredeljenih ter manj zavernih ljudi, med temi je tudi nekaj častilhepnih, da postane župan ali kak občinski odbornik. Naše ljudstvo predobro pozna to skupnico ljudi, radi tega jih tudi rade dan volitev volilo ne bo. Naše ljudstvo bo odločno oddalo svoj glas za listo JRZ, to je za ljudi, kateri spoštujejo svojega voditelja dr. Korošca. Tako bo pokazalo, da jim ni za tiste župane, kateri niso bili nikdar od ljudstva izvoljeni. Zato bodo naši možje in fantje na dan volitev tem ljudem zapeli znano pesem: »Ti boš pa doma ostala...«

Peter Rešetar rešetari.

Jesensko listje. Ko sem te dni srečal prvaka JNS, sem ga vprašal, kako je kaj z listami, mislil sem seveda občinske kandidatne liste. Pa mi je odgovoril: List sicer nimamo, toda listja imamo, pravega jesenskega listja, ki je že skoro vse odpadlo od JNS.

Nazaj hodi! Iz Slovenskih goric sem dobil pošto, da nekdo nazaj hodi in straši. Ljudje so res še praznovorni. Če bi on ponoči nazaj hodil in strašil, bi že svetoval, da bi dali za mašo, da ne bi nazaj hodil, ker pa po dnevi nazaj hodi, to pa ni nič hudega. To mine samo posebi!

JNS zahteva zaščito! Zdaj, ko je JNS videla, kako je rešila vlada vprašanje kmetskih dolgov, je tudi sama prosila za zaščito! Upa, da ji bo narod odpisal vse dolgove, ki jih ima na račun narodnih pravic in svoboščin. Jaz sem dobrega srca, pa res predlagam zaščito in sicer tako, da se briše vso JNS iz javnega življenja.

Kazen v večnosti. Naši JNS-arji ne verujejo tako kot mi verujemo, pač pa radi čitajo stare grške poganske knjige in verujejo tako kakor stari pogani. Sedaj pa jih je splačalo. Tam so čitali, kako se morajo v večnosti mučiti ljudje za kazen s tem, s čimer so se pregrešili. Dr. Kramer je takoj pogruntal, da bo on moral vso večnost prodajati železniške karte v Niš, ker tu ni plačal vlakov, ki jih je naročil. Jevtič pa je videl, da bo moral vso večnost prepisovati imena tistih, ki ga niso nikdar volili, vendar so bili v imeniku kot njegovi volilci

Ni več nevarnosti! Ves svet se zgraža, da je JNS ostala 50.000 Din dolžna samo za vlake, ki so vozili ljudi na njen zbor v Niš. Jaz pa svetujem, da se naj zgraža sedaj, ko so za veliki zbor JNS v Nišu potrebovali samo dva kupeja v enem vagonu. V enem kupeju je bil častni predsednik Uzunovič, v drugem pa pravi predsednik Pero. Ostali so pa potovali inkognito zaradi varnosti. Torej železnica ni več v nevarnosti, da bi zastoj dajala vlake za JNS.

Največje čudo na španskem. Te dni so se silno čudili na španskem slučaju, da je neki španec umrl naravne smrti in ni bil ustreljen.

Katera država se dejansko bori proti boljševikom? Rusija, ker jih je dosedaj dala že največ postreliti!

Za svetovni mir! Zadnji čas se veliko stori za svetovni mir! Tako je najprej Nemčija vpeljala dvoletno vojaško službo, nato Avstrija redno vojaško službo, isto stori tudi Bolgarija, Madjarska, seveda ni zaostala Francija. Rusija se je navadila, da spusti celo vojsko vojakov sovražnikom za hrbet, Italija je dala orožje že vsem šolarjem, vojni dobavitelji so pa v silnih skrbeh, ker ne morejo dovolj hitro izdelovati orožja za zaščito miru. Polagalci dinamita vsepovsod po evropskih državah so sklicali posebni mirovni kongres v Ženevi, kamor so šli tudi nekateri Jugoslovani. Na tem kongresu so sklenili, da morajo vse države jim dati mir, dokler ne bodo v miru podminirali vse Evrope. In jaz imam nalogo, da vas prepričam, da se veliko dela za svetovni mir!

Ko sestavljate kandidatno listo

ne pozabite na drugi strani pred podpisi predlagateljev vstaviti kraj in datum:
V dne 1936.

Pri sestavljanju kandidatne liste pazite še na naslednje:

1. Predlagatelji podpišejo kandidatno listo lastnoročno tako, kakor so v volilnem imeniku, in sicer rodbinsko in krstno ime ter bivališče in hišno številko, kakor so v volilnem imeniku.

2. Kandidati za odbornike in namestnike podpišejo lastnoročno samo izjave; na kandidatno listo napiše njih imena ena roka ali pisalni stroj.

2. Predlagatelji podpišejo najmanj dve kandidatni listi lastnoročno, ker se po zakonu morata sodišču predložiti dva izvirnika kandidatne liste.

4. Poleg dveh izvirnikov kandidatne liste je treba sodišču predložiti toliko izvodov kandidatne liste brez podpisov predlagateljev, kolikor je v občini volišč.

Poslednje vesti.

Politične novice iz naše države.

Od 740 občin 605 za JRZ. Že spredaj poročamo o sijajni zmagi JRZ pri občinskih volitvah v nedeljo 27. t. m. v moravski banovini. To lepo zmago nam naj predločijo naslednje številke: od 740 občin je dobila JRZ 605, Hodžera 32, JNS 15, Aca Stanojevič 3, Združena opozicija 58, razni 21. To so bile po 6. januarju 1929 prve svobodne volitve v Srbiji, pri katerih je lahko vsaka politična organizacija postavila svojo listo.

Politične novice v drugih državah.

Obmejna avstrijska Radgona je dobila vojaško posadko. Zadnje nedelje se je vršil v z zastavami okrašen Radgoni slovesni vhod čet no-

ve vojaške postojanke ali garnizije. Pred rotovžem, oziroma pred vojaškim spomenikom je bila najprej počastitev padlih, katero je zaključil mimohod čet. Graški knezoškof dr. Pavlikovski je blagoslovil ob tej priliki novo vojašnico. Nova garnizija obstoji iz dveh čet 10. lovskega polka in šteje 240 mož s 5 častniki. Pozneje pride v Radgono celi polk.

Mesto Toledo z delno porušeno trdnjavo Alcazar v rokah nacionalistov. Zadnje nedelje 27. septembra so zasedle nacionalne ali bele čete mesto Toledo in so osvobodile junaške kade v trdnjavi Alcazar. Sovražnik je imel 350 mrtvih. Zaplenili so zmagovalci veliko vojnega materiala.

Nova švedska vlada. Po pred kratkem izvršenih parlamentarnih volitvah na švedskem je bila 28. t. m. sestavljena koalicijska vlada, v kateri so socijalisti, demokrati in agrarci. Predsednik vlade je Nanson.

Domače novice.

Prihodnjo nedeljo boste dve novi sveti maši. Na praznik sv. Frančiška, to je v nedeljo 4. oktobra, boste v lavantinski škofiji dve novi sveti maši. Novomašnika sta oba iz frančiškanskega reda in sicer p. Martin Perc in p. Marijan Valenčak. Ta teden odideta oba v svoje rojstne fare in sicer p. Martin v Kozje, kjer bo v farni cerkvi v nedeljo pel svojo novo sv. mašo. Njegov novomašni pridigar bo p. Karol Dijak, definitor iz Kamnika. P. Marijan je doma iz fare šmartno pri Velenju. Njegova rojstna hiša je v velenjskem trgu, zato bo nova sv. maša v trški podružnici Matere božje. Novomašni govor bo imel p. Gabriel Planinšek iz Maribora. Obema novomašnikoma in njunim presrečnim staršem ter obema farama: iskrene čestitke!

Smrt prekmurskega župnika. V Vel. Dolencih v Prekmurju je v Gospodu zatisnil oči tamošnji župnik g. Jožef Klek mlajši. Rodil se je 3. marca 1879 na Krajin v župniji Tišina. Mašniško posvečenje je prejel leta 1902. V Velikih Dolencih je župnikoval od leta 1911. Blagemu duhovniku ohranimo trajno hvaležen spomin v naših molitvah!

Vlom v znano romarsko cerkev. V znamenito Marijino romarsko cerkev v Petrovčah je bil izvršen od neznanca vlom v tabernakelj. Vlomilec je odnesel monštranco, kelih ter dva oltarna prta. Petrovska cerkev je že bilo pred leti okradena.

Božjastna reva utonila v neznatnem potoku. V sadovnjaku posestnika Franca Simiča v Hočah pri Mariboru je pobirala sadje 35letna delavka Karla Petelinc. Božjastno revo so našli čez nekaj časa v komaj 15 cm globokem potoku utopljeno. Najbrž jo je bolezen napadla, ko se je nagnila nad potok in si v napadu sama ni mogla pomagati ter je utonila.

Kamen v tovorni avto. Kamen je vrgel v tovorni avto, katerega je šofiral Jožef Rezonja iz Vratjega vrha pri Apačah, delavec Jožef Dajčman. Kamen je prebil šipo in je zadel v prsa petletno hčerkico Elico. Sreča je, da ni zmedel napad s kamnom šoferja, ker sicer bi se bila zgodila huda nesreča.

Razne nesreče. V Bresternici pri Kamnici je povozil neki voznik 72letno občinsko revo Julijano Gorjanc iz Bresternice. Bable v naglušnosti ni čulo voza, zašlo pod voz in ima hude notrajne poškodbe. — V Mariboru v Tattenbachovi ulici je konj tako brcnil 25letnega hlapca Ferdinanda Kranerja, da mu je prebil lobanjo. — Na križišču Tržaške in Ptujске ceste pri Mariboru je zadel potnik I. Resnik iz Dolgoš s kolesom ob osebni avto, katerega je šofirala neka ženska. Resnik je dobil vsled sunka

General Skladkowski, poljski ministrski predsednik, bo najbrž odstopil zaradi bolezni.

huče poškodbe na glavi, na avtomobilu se je samo razbila šipa.

Precejšnja požarna škoda. V Rodinu v Beli Krajini so zgorela posestniku Pavlu Romu tri poslopja, Janezu Šmuku iz Lahine pa zidanica. Požarna škoda znaša 65.780 Din.

Smrt vsled zlomljene hrbtnice. Hruške je obiral v Spodnjih Kosezah v okraju Kamnik 18letni posestniški sin Maks Cepuder. Pri tem delu je padel z drevesa. Z zlomljeno hrbtnico so ga prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je podlegel poškodbi.

Divjaški mesarski pomočniki. Krog Ribnice na Kranjskem so se vršili manevri. Vojaštvo so z mesom oskrbovali trije mladi mesarski pomočniki iz Ljubljane. Zadnjo nedeljo je trojica pila likof po raznih ribniških krčmah. V neki gostilni so zadeli na 37letnega zidarskega delavca Jožefa Rusa, na njegovo ženo in mlajšega brata. Prišlo je do prepira, ki se je podel. Na povratu so mesarji pričakali Rusovo družbo in so jo obklali z noži. Oba brata Rus sta dobila toliko zabodljajev, da so ju prepeljali v ljubljansko bolnico. Pobesnele napadalce je razorožila vojaška patrulja in jih je izročila orožnikom.

Dopisi.

Mačkovi. Kandidatna lista je sestavljena. Njen nosilec je štefan Kerec. Vsi naši nasprot-

niki so se združili. Pod kakim imenom bodo nastopili, pa menda še sami ne vedo. Vsi, katerim je za poštenje in pravico, agitirajte za našo listo.

Črensovci. Pred kratkim je bila blagoslovitev novega broda na Srednji Bistrici. Blagoslovitev je opravil domači kaplan g. Trobina. Zelo dosti ljudi se je zbralo ob tej priliki. Blagoslovitve se je udeležila tudi lastnica grofica iz Beltinec. Nad vse lepo so nam ob ti priliki zapeli pevci pod vodstvom organista g. Žižeka. Grofica in vsi ostali so pevcem in vodji iskreno čestitali. Ob ti priliki omenimo, da nam ni znan v fari kak drug pevski zbor, ki bi bil znan po svoji izvežbanosti. — Za volitve se pripravljamo. Vsi bi radi bili župani. V glavnem bo boj med dvema nosilcema, ki bi rada oba kandidirala kot pristaša JRZ. Bistričani pravijo, da ne pustijo, oni hočejo imeti svojega župana. Ker sta obe listi naši in dobri, želimo obema zmago.

Sv. Sebeščan. Romanje k Sv. Trojici je lepo izpadlo. Iz naše fare jih je bilo nekaj nad sto, ki jih je vodil g. Bejek, romarjev iz ostalih župnij pod vodstvom g. Kolenca pa je bilo nekaj nad 350. Oblasti nam niso delale sitnosti pri prehodu čez avstrijsko Radgono. Zahvaljujemo se g. srezkemu načelniku v Soboti, da nam je dal brezplačno propustnico.

Sobota. V sredo je vlak na progi Maribor—Sobota v Prekmurju povozil enega starčka in otroka, ki sta se peljala z vozom.

Makole. Cenjeni somišljeniki! Vsem kandidatom, predstavnikom in predlagateljem moje liste JRZ za občinske volitve, ki ste podpisali meni izjave, oziroma kandidatno listo, se tem potom javno zahvaljujem! Moje načelo je: skrb za ceste, skrb za ubožce in delati za zboljšanje gospodarskega stanja občine. V splošnem pa delati na podlagi krščanske poštenosti in nesebičnosti. Bog vasi živi! — Na Zg. Ložnici. 27. septembra 1936. — Brglez Franc.

Marija Snežna. Tudi pri nas bodo 25. oktobra volitve za novega župana. Nestrpno že čakamo izida teh volitev, ker je nastala huda in čisto nepotrebna borba med dvema strankama. Vsak malo pošten in zaveden krščanski človek je pač za sedanjega župana g. Malijsa, ki bo tudi brez dvoma zmagal, pa naj si razni Plojevci, Mačkovi in drugi še toliko prizadevajo. Naši ljudje se ne bodo dali zapeljati raznim grdim lažem nasprotnih stranke, češ, da g. Mali ne bo župan, da noče sprejeti, da bo odstopil itd. Vse to so grde laži in nesramna sredstva, ki pa Plojevci se daleko ne bodo nič koristile.

Marenberg. Preteklo soboto smo spremili na božjo njivo rajnega očeta dekanovega. Še na dan smrti je hotel iti v cerkev, pri kateri je vseh 82 let preživel. Mnoge žal zadene ožitek: blizu cerve, blizu pekla, a on je bil častna izjema. Pač pa se uresničuje na njem: lepo življenje, lepa smrt! Naj uživa večni mir! Gospodu dekanu naše sožalje!

Prireditve.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Čeprav je bilo vreme neugodno, je vendar prosvetni praznik v nedeljo 27. septembra lepo uspel: otvorjen je bil Slomšekov dom. Fantje so podali prav dobro štiridejanko »Križ in sovjetska zvezda«. — Igra se bo ponovila v nedeljo 4. oktobra ob treh popoldne ter vabimo prijazno na obisk!

MAŁA OZNAWILA

SLUŽBE:

Sprejem vajenca, ki že nekaj zna. Korošec F., čevljar, Dragotinci 15, p. Sv. Jurij ob Šč. 1174

Din 20,-, Din 12,-, Din 3.50

Opozarjamo čitatelje našega lista, da je apoteka Mr. Bahovec v Ljubljani stavila v promet znani »Planinka« čaj tudi v manjših omotih in sicer? veliki paket Din 20.—, polovični Din 12.—, poskušni omot Din 3.50. S tem je ustrezno željam široke publike, tako da vsakdo lahko kupi originalni »Planinka« čaj Mr. Bahovec, ne da bi se moral posluževati nadomestkov. 1121

Večje kmečko posestvo sprejme hlapca h konjem, kateri se razume na vsa poljska dela. Abstinenci in nekadilci imajo prednost. Ponudbe na upravo lista. 1175

Sprejme se pridno in pošteno dekle v pomoč gospodinji. Predstaviti se od 9. do 12. ure: Tezno pri Mariboru, Majstrova ulica 25. 1172

Pošteno kuharico srednjih let za služinčad, vajeno večjega posestva na deželi, sprejme veleposestvo pri Mariboru. Posmene ponudbe na: Dr. Scherbaum, Maribor. 1170

Majerja, oženjenega, starega do 40 let, event. z več delavskimi močmi, vestnega in pridnega, izurjenega v molži krav in vzgojevanju telet, sprejme z novim letom v stalno službo večje veleposestvo na Spodnjem štajerskem. Naslov v upravi lista. 1157

RAZNO:

Preklic. Podpisani Jakob Plaskan, posestniški sin, p. d. Pri Plaskanu v Braslovčah, prekličem vse klevete, ki sem jih povzročil v letošnjem polletju o gospodini Mariji Rakun, posestnici v Rečici ob Paki, kot neresnične in izmišljene. Obžalujem, ker sem bil v te govorite deloma zapeljan od drugih ter izjavim, da nimam najmanjšega povoda o imenovanju trditi kaj nečastnega. S tem jo javno prosim odpuščanja. — Celje, dne 17. septembra 1936. — Plaskan Jakob m. p. 1173

Jesen je tu!

treba bode

tople obleke in perila,

za deževne dni pa nemorečljivi hubertus. — Tudi klobuke, čevlje in nogavice, pletene jopiče itd. Oglejte si izložbe in zalogo! 1169

Umetni mlin in oljarna Alojz Zorčič na Bregu pri Ptuj

se priporoča cenj. kmetovalcem za izmenjavo vseh vrst zrnja za najboljšo moko. Meljemo tudi na željo mešano zrnje in tako dobijo kmetovalec moko iz svojega lastnega zrnja.

Izdelovati smo pričeli tudi dve vrsti ržene moke in sicer:

1. za 100 kg rži dajamo 70 kg lepe ržene moke;
2. za 100 kg rži dajamo 80 kg dobre ržene krušne moke;
3. za 100 kg rži dajamo 38 kg lepe ržene moke in 37 kg dobre ržene krušne moke, skupno 75 kg.

Pšenico izmenjamo tudi na tri moke in sicer: za 100 kg pšenice dajamo 30 kg pšenične moke ostre Ogg, 20 kg pšenične moke štev. 0, 20 kg pšenične moke štev. 3. skupno 70 kg moke brez plačila.

Naznanjam tudi cenj. kmetovalcem, da izmenjamo v moji menjalnici v Ptuj vse vrste zrnja za najboljšo moko, z istimi odstotki kakor na mlinu. Nakup vsakovrstnega zrnja po najvišji in prodaja moke in raznih otrobov po najnižji dnevni ceni. 1137

Se priporoča:

Alojz Zorčič

Angleška posadka velikega tanka s plinskimi maskami na zadnjih velikih manevrih.

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

Po bliskovo so hiteli in se spustili v ognjeno dolino. Krampi so bili po skalovju in valili zemljo na ogenj. Ogorelo drevje je padalo s hreščem... Lojz je prišel najvišje, na sivo skalo... Udaril je trikrat, štirikrat, ko mu je padla v oči žival stoječa na gornjem kraju. Segel je in prijel. Ni se zganilo. Pogledal je pri svetlobi in se čudil.

»Pes je, kakor vsak drugi!« Prijel je žival in si jo shranil za skalo, da bi jo vzel s seboj.

V polnoč je že šlo, ko so pogasili. Lojze in Miha sta se do smrti trudna vrnila.

Sestre so prepadle zrlle v došleca in spraševale:

»Kaj še gori?«

»Dobrave ni več!«

Lenčka se je premaknila na postelji in odprla oči na široko:

»Dobrave ni več?«

Lojze je pravil dalje:

»Ko sem došel do vrha, sem se obrnil nazaj. Kdor je danes zjutraj videl dobrovo, je sedaj ne bi poznal več. Zemljo smo vso premetali, drevje je zgorelo, sivo skalo smo prevalili. Nocoj je silen pogled na njo... Žari, vsa je v iskrach. Majhni plamenčki vstajajo in ugašajo. Dramlja žubori. Noč pa je temna. Lahko rečem: Dobrave ni več.«

»Dobrave ni več!« Lenčki se je nekaj odvalilo s prsi.

Lojz je prinesel iz lope svoj plen in ga postavil na mizo.

»Jezus!...«

»Bog!...«

Začudenje in strah sta kipela iz duš.

Lenčka je sedela na postelji in zabodeno zamotrila žival:

»Rolf!« je zakričala.

»Rolf!« so ponovili vsi.

»Kje si ga dobil? V dobravi?« je imelo Pepo in čelo se ji je temnilo.

»Rolf je bil v dobravi.« Lojze je izgovoril jasno.

Zajemali so sape in iskali besede. Iz Pepe je udril krik razočaranja:

»Janez ga je, očeta! Jaz vem zdaj, on ga je!« in je tulila in zmerjala Janeza in Rolfa.

Ostali so nemeli...

»Vi že veste, da ga je on?«

»Že dolgo vemo...«

In zopet so minili trenutki molka in tišine. Lenčka je drsala z glavo po blazini.

Pepa je planila nad nje:

»Meni niste povedali?! In niste Janeza biričem izročili, ubijalca peklenskega?«

Molčijo in mislijo.

Tedaj je že Mara spregovorila svojo:

»Pepa, tvoji pobožnosti nekaj manjka! Odpuščati ne znaš.«

Obsojena, se je Pepa zdrznila in premerila njehove oči.

Lenčka je še enkrat zase ponovila:

»Dobrave ni. Rolf pa je tu!«

Vsi so vedeli, da je zbrisala Janezovo krivdo, ki jo je imel nad očetom.

»Molimo!« je začela Mara.

»Oče naš... Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpustimo svojim dolžnikom...« Te besede je močno naglasila. Pepa se je vznemirila in se zavzela:

»Da je v očenašu to, pa nisem vedela.«

»Za Janeza! Očenaš...«

Potem so šli spat.

Lenčka pa je še ponoči odšla na Vrhunce in pogledala v dobrovo, ki je dogorevala.

»Res, ni je več. Spremenila se je v čudovito lep raj. Z ognjem je Bog opral Janezov greh...«

Vrnila se je in stopila k Lojzu, ki je žvižgal pri oknu.

33

»Si že vstal?«

»Kje si pa ti bila?« ga je zaskrbelo.

»Dobravo sem si šla ogledat, pa je res ni več!«

Lojze je opazil, kako je lepa. Rosa se ji je ujela v lase in nadahnila kožo na licih. Kiti sta ji neurejeno padali okoli vratu na prsi.

»Lenčka, ali bi zelo rada ozdravela?«

Posmehnila se je, kakor že dolgo ne.

»Veš, da bi rada. Zdaj, ko ni več dobrove.«

Lojze je doumel njeno čustvo.

»Vsi te imamo tako radi, da bi se ubili za tvoje zdravje. Rekel sem: Bog, pošlji meni smrt in Lenčko ohrani!«

Pa me ni hotel v zameno: Strela je zadela voz, mene pa ne.«

Lenčko je bilo sram njegove ljubezni in je zbežala v izbo.

Miha je bil zjutraj sam v družinski izbi. Šel je k mizi in objel je Rolfa. Mara je vstopila.

»Kaj je, Miha?«

Stal je pred njo kot otrok pred materjo.

Žrtev.

Med brati in sestrami je bila ljubezen, da bi umrli eden za drugega... Ponujali so se vsi Bogu v zameno za Lenčko. On pa je izbral po svoje...

»Jutri začnejo cerkev podirati,« je prinesla Pepa. »Večernice bodo nocoj, za slovo še v stari cerkvi. Bom sama zvonila, ko ni drugega blizu, ki bi znal.«

»Jaz bi, pa moram biti za mežnarja!«

Ko se je večerilo, je Lenčka prispela domov vsa rdeča v lica.

»Kot pomaranča si, Lenčka. Še bo zdravje, bo.« Pepa jo je ogledovala kakor zaljubljena.

Lenčka se je prijetno razotročila. Pomislila je in vprašala od daleč:

»Si huda na Janeza!?«

Pepa se je branila:

»Ne, nisem več! Kaj bomo sodili in zamerjali, ko že Bog odpušča!«

Lenčka se je oklenila nje in ji rekla:

»Videla sem ga!«

»Pa so ga odgnali!«

»Pa so ga izpustili!«

Pepo je radovednost prijala:

»Si kaj govorila z njim?«

»Pozdravil me je in se potuhnil. Jaz sem pa rekla: Hvala, da si me rešil Janez, dobrove ni več.« Ozrl se je in mi poslal začuden pogled. Rekel pa ni ničesar.«

Zvečerilo se je in Pepa je šla proti cerkvi.

»Kolikokrat sem že prehodila te-le stopnice! Vsak dan po trikrat in še več. Skozi dvajset let že zvonim.«

Potem se je zatekla v cerkev. Pokleknila je pred oltar in čula, da je nekdo zavdihnil poleg nje. Janez je bil. Zadnjič pred oltarjem, ki ga je oropal...

Pepi je vdrlo v dušo vse polno čustev do Janeza in Lenčke. Domislila se je njene rdečice in zaplamenela:

»Marija, vzami mene in njej daj zdravje in srečo! Mlada je in veliko življenje je še lahko za njo. Jaz, tvoja najslabša dekla, ne zmorem ničesar več tebi v čast. Lenčka bo imela otroke, ki jih bo tebi posvetila. Lahko, da bo sina mašnika zredila. Misli na to, Marija!«

Janez je skoro razložil njeno prošnjo, ko je šepetala.

Prišla mu je v spomin Lenčkina beseda:

»Dobrave ni več!« in je mislil:

»Marija, zdaj si zbrisala tudi na zunaj spomin na moj prvi zločin. Glej, tvoje svetišče bodo podrli, da se izbriše še misel na mojo hudobijo, ko sem tebe oropal. Hvala, hvala ti. Veš, da sem si življenje hotel vzeti, pa si mi ti roko zastavila. Vzemi ga zdaj ti za Lenčko, mojo nevesto. Zakaj trpi ona, ne vem. Morda zato, da bi oba prej dotrpela. Ohrani njo, mlado in nedolžno...«

(Dalje sledi.)

36 milijonov vreč kave uničene.

Letošnja žetev kave v Braziliji, v deželi, ki oskrbuje čeli svet s kavo, je izpadla tako ugodno, da je vlada sklenila uničiti 25% pridelka, kar bo znašalo 6 milijonov vreč. Od 1. 1931, ko so začeli na odredbo brazilijanske vlade po gotovem načrtu uničevati odvešek kavine produkcije, je bilo v morje vrženih 36 milijonov vreč kave. Ena vreča tehtala 65 kg.

Japonsko mesto v Braziliji.

Naseljevanje Japoncev po južni Ameriki in predvsem po Braziliji je v zadnjem času znatno naraslo. Kakor ob odkritju Amerike poganjajo po Braziliji nova japonska mesta. Prvo novo in večje japonsko mesto v Braziliji je bilo zadnje dni slovesno blagoslovljeno. To mesto leži v državi Sao Paulo in se imenuje Shigamoto. Mesto je nastalo iz starejše japonske naselbine in šteje danes 25 tisoč prebivalcev. Shigamoto je povsem moderno mesto. Poseda centralno kurjavo, seve tudi električno razsvetljavo ter široke moderne asfaltirane ulice. Japonci so gledali tudi na to, da ni mesto čisto zgubilo pragozdnega značaja. Lepoto mesta povzdigujejo prekrasni vrtovi. Palače so: rotovž, šola, bolnica in strogo v japonskem slogu pozidani tempel. Shigamoto že ima svoj dnevno izhajajoči časopis.

Rumunski kmetje

rabijo za sklicevanje govede dolge, iz brezove skorje narejene roge, ki so čisto lahki. S temi rogovi oznanjajo tudi ure raz stolpov.

Konj še ne bo izumrl.

Kljub napredovanju avtomobila se dviga konjereja. Po najnovejši statistiki je v Nemčiji 3.5 milij. konj, v Angliji 1 milijon, v Rusiji 30 milijonov, v Združenih amer. državah, kjer je največ avtomobilov, 17 milijonov konj, v Argentini 10 milijonov in v Braziliji 6.5 milijonov.

POSESTVA:

Prodaj hišo, Na Obrežju 41, Studenci pri Mariboru. 1166

Prodaj se gozd 2½ orala v Jelenčah, vprašati v gostilni g. Klug, Pesnica. 1158

Prenovljena hiša, pripravna za vpokojenca, poceni na prodaj. J. Pinter, Vitanje 16. 1160

RAZNO:

Prodaj hidravlično prešo pritiska 400 atmosferov za vsakovrstno olje delati. Petovar Alb., Sv. Lenart v Slov. goricah. 1167

Za prihajajočo sezono priporočam vseh vrst 1099

nogavice

po najnižji ceni. Tov. zaloga nogavic »HIF« MARIBOR, Aleksandrova 24

OGLASI

v „Slov. gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

Mošt

1035

od grozdja, kakor vse sadne sokke lahko trajno pripravite za uporabo skozi celo leto

BREZ VSAKIH APARATOV

BREZ STROKOVNE PRIPRAVE

BREZ IZGUBE ČASA

s pomočjo **NIPAKOMBINA A/II.**

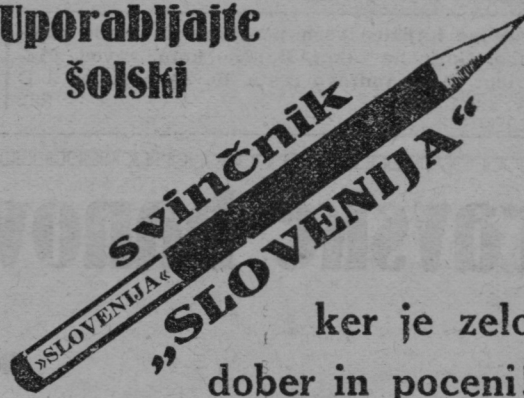
Odlična iznajdba današnje vede! Enostavno! Poceni! Higijensko!

Cdobreno po ministrstvu Poljoprivrede.

Navodilo in cenik pošilja brezplačno

RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova ul. 1.

Uporabljajte
šolski

ker je zelo
dober in poceni!

Kupujte pri naših inserentih!

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Horoška c. 5

**28-
33-
44-
46-
62-
83-
90-
112-
123-**

TRGOVSKI DOM *Sternecki* **CELJE 24**

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Jesen Vam prinaša vesele novice!

Če pridete v Celje, zglasite se pri nas, to je v veliki novi

manufakt. trgovini Petek, Celje, Prešernova št. 21

Ob tej priliki si ogledate še naše izložbe, v katerih boste videli v ogromni izbi najljepše novosti za jesen in zimo. Hitro se je zvedela novica o priznanih nizkih cenah pri PETKU v Celju. Vedno večji je naval. Raznesla se je tudi vest, da Vam je, ako kupite pri PETKU, vožnja lahko tudi desetkrat poplačana in to na ta način: 1. Že s kupovanjem po že priznanih nizkih cenah, katere smo danes še ponovno znižali. 2. Dobite od kupljenega blaga še poseben popust, ki pa ni malenkosten. Ta popust lahko znaša pri večjem nakupu toliko, kot več voženj od najoddaljenejše vasi Slovenije v Celje. Še nikoli poprej nismo dajali tako velikega popusta. Naš princip je: malo zaslužka, velik promet in mi bomo vedno cenejši. Nekaj naših reklamnih cen: že za Din 20.—, 25.—, 30.— dobite dober in prav lep klobuk; odeje, domače delo, od Din 65.— naprej; belo platno Din 5.—, a molino od Din 3.— naprej; moške srajce od Din 15.— in 20.— naprej. Naša trgovina je nova z novo, veliko zalogo najnovejših vzorcev. Konfekcija je delo samo domačih obrtnikov. Radi velikega prometa smo zalogo za 100% povečali. Za solidno postrežbo in nizke cene jamči in se priporoča:

Petek, Celje, Prešernova ulica 21

RAZNO:

Borovo štupe za preše, 8 cm debele, late in šindel za strehe, vsake vrste suh, tesan in žagan, les prodaja ali zamenja za dobro vino: Gnilešek, Maribor, Razlagova ulica 25. 1138

Na prodaj 3 leta stari žrebec. Biš 57, Sv. Bol-fenk v Slov. goricah. 1168

Hranilne knjižice vseh posojilnic in bank kupimo. Gotovina takoj. Bančno kom. zavod, Maribor, Aleksandrova cesta 40. Za odgovor 3 D v znamkah. 882

Lepo blago po 5—6 Din se že dobi v TRPINOVEM BAZARJU V MARIBORU, Vetrinjska 15. 868

Inserirajte!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.